

Новини ▶ 4

Стара информация от Wikileaks в нов предизборен формат

Новини ▶ 5

Плевнелиев изпревари Борисов

Пари

BONNIER

pari.bg

Петък

27 май 2011, брой 98 (5158)

USD/BGN: 1.38046

▼ -0.70%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.41680

▲ +0.70%

Българска народна банка

Sofix: 434.35

▲ +0.33%

Българска фондова борса

BG40: 130.93

▼ -0.05%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

“АРЕНА ХАОС”

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Два месеца преди откриването на новата спортна зала календарът за събитията в нея е почти празен, а въпросът как и кога ще стане печеливша остава висящ ▶ 8-9

Свят ▶ 10

Издирваният за военни престъпления Ратко Младич беше заловен

Компании ▶ 11

Фирмите насочват все повече пари към депозити

Приложение ▶ 20-23

Фотографията е бизнес, но не и в България

Печеливш
Вагит Алекперов

Управляваната от Вагит Алекперов руска петролна компания „Лукойл“ обяви, че печалбата ѝ през първото тримесечие е нараснала със 71% до 3.5 млрд. USD. По-високите цени на петрола са помогнали на компанията да компенсират по-слабите добиви. Според „Лукойл“ показателите щяха да бъдат още по-добри при по-слаба рубла и ако не бяха повишени данъците в Русия.

Губещ
Йоханес Хан

Австрийският еврокомисар по регионалното развитие Йоханес Хан е обвинен в плагиатство, след като експертна група откри 76 случая на цитиране без посочен източник в докторската му дисертация. Обвиненията са направени от генерал от опозиционната австрийска Зелена партия, според когото най-малко 17.2% от работата на комисаря е изплагиатствана.

Мнения

► По тема „Фирмите са получили 3.8% повече заеми през април“

► Как ще ги връщат? Според мене - никак. Това са кредити, разгадени с негласната уговорка, че ще ги обявят за „лоши“ и несъбираеми. Не е възможно в момента в България да вземеш кредит и да го върнеш. Няма откъде. Ако не е пране на пари, разбира се.

-а гали

► По тема „Турският премиер Ердоган осъди атаката срещу софийската джамия“

► В качеството на какъв тоя осъжда случващото се в една суверенна държава? Или Турция продължава да се изживява като защитник на мюсюлманите на Балканите?

-who cares

pari.bg Top 3

1 Котировките на петрола се повишават. Азиатските борси последваха възходящата тенденция на Уолстрийт.

2 Португалия се задържа от цената на модернизацията си. Публично-частните партньорства осигуриха бързо изграждане на инфраструктурата, но представляват все по-тежко финансово бреме.

3 Тотю Младенов: Безработицата ще бъде под 9% до края на май. Министърът на труда и социалната политика оспори вчерашните данни на НСИ.

Коментар

Не спонсори, а дарители

Ани Коджаиванова

ani.kodzhaivanova@pari.bg

”Това е родната полиция.

Тя не взима подкупи. Тя не бие. Тя не допуска побои по улиците. Тя ги хваща, те ги пускат. И тя не получава спонсорства, а само дарения

„Полицейски чадър над фирми спонсори на полицията.“

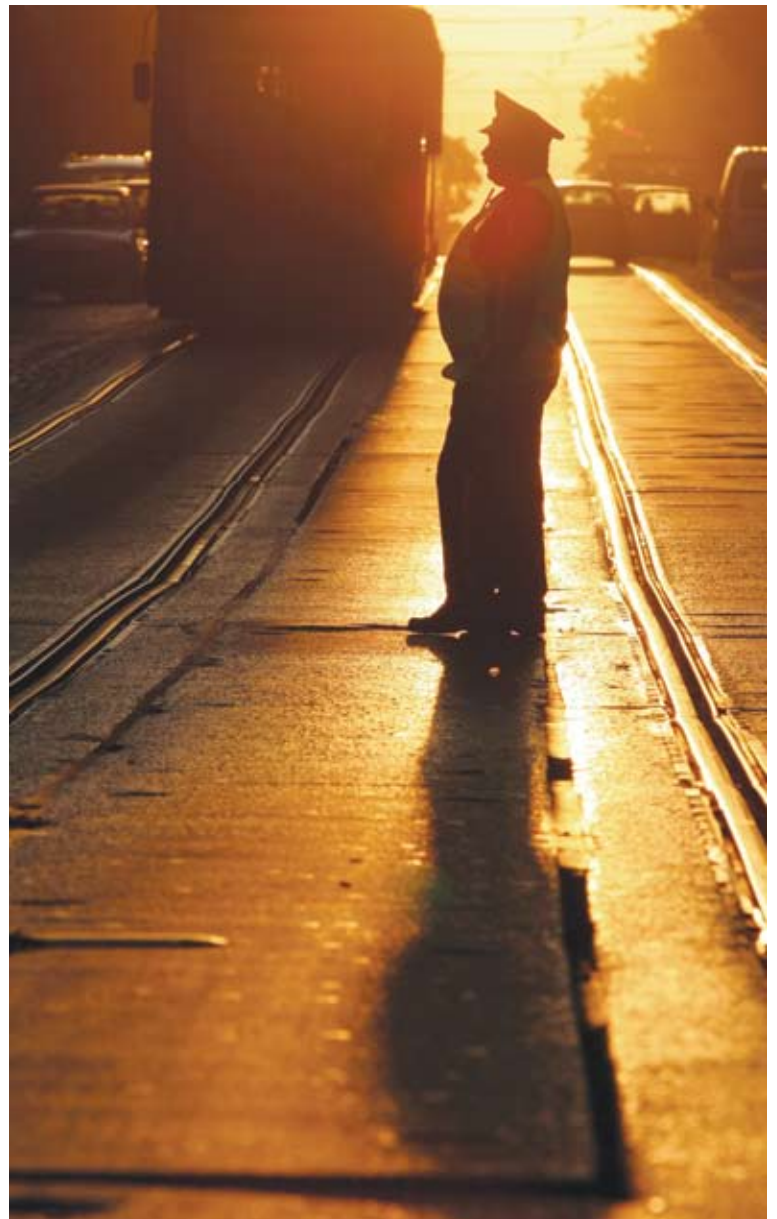
Така bTV анонсира новината, произлязла от любителски запис, на който в една от караулките на Околовръстното шосе в София се вижда списък с номера на автомобили, които не трябва да бъдат спирани и закачани, защото са спонсори на полицията. Според анонимен сигнал, изпратен в МВР, списъкът бил неофициален и е спуснат от началника на службата след скандал между проверяващите полицианти и колите на фирмите спонсори, станали обект на проверката. Телевизията нарече новината „сензационно твърдение“. И сигурно щеше да бъде. Но в някоя друга държава. Колкото и да се правят на учудени в момента всякакви полицейски началници, едва ли някой друг се чувства сензационно изненадан. Всеки има поне по един познат, който му е разказвал подобна история от полицей-

ската кухня - за коли, които не са спирани, въпреки че правят тежки нарушения на пътя. За полицейски разговори в стила на „тоя е от наште“ и т.н., и т.н.

След първоначалното **тотално отричане** на възможността полицията да има и друг (финансов) Бог освен държавата, в крайна сметка от МВР признаха, че има такива фирми. Не само ги има, ами полицията е получила от тях 6.5 млн. лв. само от началото на тази година. Но това било нормално - всички органи на МВР, които са юридически лица - тук са областните и главните дирекции, имат право да получат дарение. Не спонсорства, а дарения, каза вътрешният министър Цветан Цветанов. Направете разликата. Второто **тотално изключва** възможността въпросните фирми по някакъв начин да се облагодетелстват срещу дарението. Как я изключва точно обаче? И всъщност освен чисто стилистично, как полицията прави разликата между добросъвестен „дарител“ и „спонсор“, който си купува неприкосновеност на пътя?

Вероятно по същия начин, по който го правят и политическите партии например - горе-долу никак. Ако погледнем по-мащабно на ситуацията, в последните двадесет години няма нито една политическа партия, която да не е била забъркана в „спонсорски“ скандал. В тази графа влизат още редица институции и личности от изпълнителната, законодателната, съдебната власт. Защо полицията да е изключение?

МВР сега стартира вътрешно разследване, което ще продължи... цял месец. Защо проверката ще отнеме толкова много време, не е много ясно. Всъщност на мен лично ми е много по-неясно как се очаква една силова институция, която проверява сама себе си, да бъде обективна и да признае, че е сгафила и че има злоупотреба? Още повече че става дума за родната полиция, тази на Цветан Цветанов, която в последните две години е най-перфект-

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

ната. Тя не взима подкупи. Тя не бие при арест. Тя ги хваща, те ги пускат. Тя не допуска побои по улиците. Последните случки - в молитвения дом на „Свидетели на Йехова“ в Бургас, пред джамията „Баня Башъ“ или изстъпленията на футболните хулигани в центъра на София само преди ден, са само плод на вашето въображение. Тя не получава спонсорства. Само дарения.

Чудя се защо просто полицията да не се преобразува в търговско дружество, което

да си направи официален ценоразпис. И сега е публична тайна, че се взимат подкупи - къде на дребно, къде на едро. Че се плаща, за да закачат или да не закачат някого. Или пък за да се изнесе нужната информация, така че определени разследвания да се провалят. И сега от „Охранителна полиция“ искат пари, за да охраняват мероприятия, дори и такива, които са рискови. Узаконете всичко това. Хайде, малко ред и официален ценоразпис да има в тази държава. **П**

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
liliia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanassova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

Визуален редактор
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филipa РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Радоcлава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg

Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg
Филип БУРОВ - 4395857
filip.burov@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg
Николай Вълканов - 4395860
nikolay.valkanov@pari.bg
Иглица ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg

Пламен ДИМИТРОВ - 4395857
plamen.dimitrov@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395876
teodora.mousseva@pari.bg

ТЕНДЕНЦИИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” Имам си работа и ще си я върша

► **Кристалина Георгиева**, еврокомисар с ресор международно сътрудничество, хуманитарна помощ и реакция при кризи, по повод дали ще се кандидатира за президентския пост

Число на деня

1.8%

► економическият растеж на САЩ през първото тримесечие на 2011 г. Очакванията на анализаторите бяха растежът да достигне 2.1%

Гост-коментатор

Под купола на цирк “Борисов”

Иван Стамболов
sulla.bg

” На г-н премиера не му стиска да продължи да управлява, защото състоянието на страната вероятно е много по-ужасяващо, отколкото ни се вижда

Очевидно цирк “Борисов” е на път да свие своя шарен шагр. В последните минути на представлението екзалтираната, но неособено далновидна публика, която се излъга да си купи билети преди две години, започва все по-силно да освирква артистите и да вика у-у-у”. Карабас-Барабас е нервен, защото пред касата не се вие онази голяма опашка от мераклии за следващото представление, която му се ще да види и която щатните социолози на цирка се мъчат да го убедят, че ще посети новия спектакъл, както посети и предишните в столичното кметство и парламента.

За да омилостиви публиката, Карабас-Барабас вади най-силното си оръжие - клоуната. И ето го Волния клоун с червен нос как прави цигански колелета пред картонената джамия в центъра на манежа, а оттам го замерят с тлъсти торти и кадаиф. Карабас-Барабас излиза уж ядосан и уж се кара на Волния клоун за волностите, които той си позволява уж без негово знание и съгласие. Волният клоун му показва среден пръст с дълго репетирано преди това движение, но публиката даже не се и засмива. Карабас-Барабас взема микрофона и уж сериозно заплашва, че ще прекрати спектакъла и ще пусне предсрочни билети на касата за следващия спектакъл, в който, за да няма тън-мън, самият той ще играе всички роли - и на директора на цирка, и на най-силния мъж с раирано трико и гигантска гира, и на клоуна, защото, ако беше знаел в началото, че и клоунът ще се извърти срещу него, въобще нямаше да се захваща с този цирк.

Сякаш нечел анализите в медиите, че с помощта на скандал и привиден разрыв с “Атака” ще предизвика предсрочни избори, премиерът заплаши обществеността с предсрочни избори. Той каза, че ако чистата му и не-преднамерена душа не беше грозно подведена от Синята коалиция, РЗС и “Атака” преди две години, той изобщо нямало и да си помисля да формира кабинет. Но понеже те му били обещали да го подкрепят в добро и зло, в здраве и болест, докато следващите избори ги разделят, той кандисал. А сега те се извъртат.

На мен пък ми се струва, че е нормално политическите субекти да подкрепят политики, а не субекти. Не може партия, влязла в парламента с гласовете на адекватни десни хора, да подкрепя субект, който провежда политика на болшевишка диктатура. И ако субектът се сърди и се обижда, проблемът си е негов. Ако му стиска да управлява, може да управлява и така - има си гласовете на отцепниците, а и може да бъде сигурен, че е почти невероятно всички останали - всеки път да гласуват като един срещу него. СДС и ДСБ да гласуват заедно със социалистите - това значи абсурдът и отчаянието да са доведени до теоретичната си крайност. Но очевидно на г-н Борисов не му стиска да продължи да управлява, защото състоянието на страната вероятно е много по-ужасяващо, отколкото ни се вижда и отколкото ни се иска да повярваме. Мисли си, че с предсрочни избори ще активизира фолклорния вот и ще спечели президентските, макар да скромнички, че вероятността да се кандидатира за тях била една стотна от процента. Мисли си, че като спечели президентските, ще може да назначи служебен кабинет, начело с - пази Боже, но пък и защо не - Цветанов и още поне три месеца ще може на спокойствие да доотупа чувала. Кой знае? Аз пък продължавам да си мисля, че Картаген трябва да бъде разрушен.

Авторът е рекламен консултант

Две седмици преди изборите

► Близо десетина души, сред които един полицай, бяха ранени при експлозия на бомба в Истанбул, съобщиха турските медии. Според Reuters бомбата е била поставена на електрически велосипед, оставен на спирка в квартал “Етилер”. Експлозията е станала в час пик - около 9 часа сутринта

СНИМКА REUTERS

В броя четете още

Компании ► 14

Истинското притеснение на инвеститорите остават корупцията и бюрокрацията

► Дана Денис-Смит, управляващ директор на Marker Global

Свят ► 15

Големите западни банки съхранявали парите на Кадафи

За някои хора нашите кредити са прекалено атрактивни

Жилищни и ипотечни кредити във ваша полза

- Без такса предсрочно погасяване със собствени средства след третата година
- Без такса разглеждане

Промоция до 30 юни 2011г. включително.

За повече информация: www.dskbank.bg Call center: 0700 10 375, *2375 (*BDSK).
Както и във всички поделения на Банка ДСК.

ПРОМОЦИЯ
С ПО-ИЗГОДНИ
ЛИХВИ

банка ДСК

60 години доверието е взаимно

Стара информация в нов предизборен формат

Доклад на Wikileaks разпространи данни, публикувани преди пет години, за “криминално минало” на премиера Бойко Борисов

Поредният доклад на Wikileaks (публикуван в сайта “Биволь”, който е официален партньор на Wikileaks) този път засяга министър-председателя на България Бойко Борисов. В него се говори за “криминално минало” на премиера и особено за негови връзки с директора на “Лукойл България” Валентин Златев. Нещо повече, в доклада на бившия американски посланик Джон Байърли се споменава, че по време на кметския мандат в София Борисов е бил замесен в сделки с източване на гориво, както и с контрабанда на метамфетамини. Оказва се обаче, че грамата, която се позовава на доклад на бившия посланик на САЩ у нас Джон Байърли от 2006 г., не носи нова информация. “Подобен доклад със същата информация, но под друга форма беше публикуван още през 2006 г. по време на първия кметски мандат на Бойко Борисов. Този доклад беше многократно опроверган след това”, коментира политологът доц. Румяна Коларова.

Тъмно и неясно минало
Грамата, която носи гръм-

”Такава личност като премиера може да изпълни с ново съдържание политическата фигура на президента

Румяна Бъчварова, началник на кабинета на премиера

кото заглавие “Най-популярният политик в България: големи надежди, сенчести връзки”, навлиза в подробности около познанството на Борисов и Златев. “Кметът ангажира “Лукойл” в множество публично-частни партньорства, откакто е на власт: “Лукойл” се ангажира да дари асфалт за поправката на столичните улици, да се грижи за паметника на съветската армия и да финансира жилищно строителство за малоимотните. Като насрещен жест Борисов съдейства за предоставяне на общинска земя за изграждане на нови бензиностанции на “Лукойл”. Въпреки че сделката изглежда “танто за танто”, публичните договорки на Борисов с “Лукойл” са само една страна на неговите много по-дълбоки и по-широки бизнес взаимоотношения със Златев, информация, за които получихме по други канали”, пише в грамата. В доклада, макар и лаконично, се говори и за връзките на Борисов с “някои фигури от мафията, включително с Младен Михалев (Маджо), и с неговия бивш партньор от организираната престъпност Румен Николов (Пашата). Под-

”Вероятността да се кандидатирам за президент е 0.001%

Бойко Борисов, премиер

робности около това не се съобщават.

Премиерът категорично отрече тези твърдения. Той дори заяви, че настоящият посланик на САЩ у нас Джеймс Уорлик го е посъветвал да не коментира грамите на Wikileaks. От посолството на Америка пък припомниха, че тези доклади не трябва да се разглеждат като официални позиции на американската външна политика.

“Непрегсказуема личност с необуздана политическа амбиция”...

...Така посланик Байърли описва тогавашния кмет на София Бойко Борисов. Окачествява го като човек с “блестящо бъдеще в българската политика”. Още преди пет години посланикът на САЩ предрича, че Борисов се е “прицелил в по-влиятелна пост министър-председател”. И тогава, както и сега, той е отричал слуховете, че ще се кандидатира за президент. Според доц. Коларова настоящите слухове за евентуалната кандидатура на Борисов за президент са спекулации. “Това, което се говори в момента, е тестване на ситуацията поради липсата на избистрена стратегия какво трябва да се прави по време на местните избори”, коментира Боряна Димитрова, създател и управляващ партньор на социологическата агенция “Алфарисърч”. Самият Борисов отрече слуховете няколко пъти, като вчера дори заяви, че вероятността да се кандидатира за президент е 0.001%. В същото време обаче началникът на кабинета на премиера Румяна Бъчварова заяви пред БНТ, че “такава личност

като премиера може да изпълни с ново съдържание политическата фигура на президента”.

“Тези данни, които излизат, са 100% в услуга на друга, така да го кажем, неофициална кампания в подкрепа на Меглена Кунева”, смята доц. Коларова.

Така двете събития - евентуалната кандидатура на Борисов за президент и докладът на Wikileaks - бяха преплетени.

”Тези данни, които излизат, са 100% в услуга на друга, така да го кажем, неофициална кампания в подкрепа на Меглена Кунева

Доц. Румяна Коларова, политолог

Два любопитни факта

Сайтът “Биволь”, партньор на Wikileaks, отбелязва два интересни факта около грамата. Първо, тя е с ниво на конфиденциалност “секретно/не е за чужденци”, и второ, според наблюденията на сайта “грамата е една от малкото в масива от 978 доклада от София, прегледани и одобрени едновременно от политическия съветник, военния съветник и съветника по сигурността на американското посолство, както и от посланик Байърли”. Това предполага, че на нея би могло да се доверим повече, отколкото на другите

Из грама на Wikileaks от посланик Джон Байърли Най-популярният политик в България: големи надежди, сенчести връзки

► Поне публично [кметът на София и бивш генерал от МВР Бойко Борисов] остава силно проамерикански настроен. Борисов обаче е обвиняван в сериозна криминална дейност в миналото и поддържа тесни връзки с “Лукойл” и руското посолство.
► На 27 март Софийският гласски съд обяви резистрацията на свързаното с Борисов движение “Граждани за европейско развитие на България”. Въпреки че звучи странно за англезичния слушател, името

на движението е внимателно подбрано, за да отразява баланса между патриотизма и проевропейските ценности. Референцията към Европа го отличава от екстремистката евроскептична партия АТАКА, а българското съкращение “ГЕРБ”, с което то е познато, означава “герб” като хералдически символ и има силно патриотично звучене.
► В скорошен разговор с нас Борисов беше по-директен, като заяви откровено: “Ще сваля правителството, след като се договорим за базите”.
► Журналистите споделят в частни разговори, че Борисов плаща в брой за позитивно отразяване и заплашва тези, които пишат негативни репортажи.
► Обвинения в миналото свързват Борисов със скандали с източване на гориво, с нелегални сделки в комбинация с “Лукойл” и със сериозна контрабан-

Росен Плевнелиев изпревари Бойко Борисов по рейтинг

Правителството продължава да губи подкрепа, показва последното проучване на МБМД

Министърът на регионалното развитие и благоустройството Росен Плевнелиев изпреварва премиера Бойко Борисов по обществено доверие. Това показват резултатите от проведено от МБМД в средата на май проучване на обществените нагласи. В класация, озаглавена "10-те най-популярни политици", челното място отново е заето от еврокомисар Кристилина Георгиева, която се радва на 52% подкрепа, обяви собственикът на института за социални изследвания и маркетинг Мира Радева. Втори е строителният министър Росен Плевнелиев с 45% подкрепа, а едва трети шефът му - Бойко Борисов, с 42% доверие от избирателите. Така на практика Плевнелиев изпревари премиера с преднина от 0.3%. Сред останалите популярни политици са вътрешният министър Цветан Цветанов, бившият еврокомисар Меглена Кунева, президентът Георги Първанов, земеделският министър Мирослав Найденов, кметът Йорданка Фандъкова, министърът на външните работи Николай Младенов и спортният министър Свилен Нейков.

■ Правителството продължава да губи доверие - в момента има подкрепата на 32% от избирателите.

■ Намалява доверието в институциите - в МВР е 36%.

В последния момент е лош вариант

Това, че политическите партии все още се бавят с обявяването на кандидатурите си за президент, може да се окаже голям минус, коментира Мирослава Радева. При анкетирването от института са задали въпроси за определяне твърдата подкрепа за предварително определени от МБМД хипотетични кандидати за президентските избори през октомври. Резултатите показват, че за Бойко Борисов биха гласували 24.4% от избирателите, за Меглена Кунева биха гласували 15.4%, а за Стефан Данаилов - 12.2%. За Сергей Станишев глас биха дали 9.6%, Красимир Каракачанов би получил 4% обществена подкрепа, а Волен Сидеров - 3.6%.

На свободния въпрос към анкетиранияте кого биха посочили за президент, 13.7% са посочили премиера Бойко Борисов, 5.1% - Кристилина Георгиева, а 4.8% - Меглена Кунева. Според Мира Радева високата подкрепа към Кунева е ясен сигнал, че обществото търси ново лице.

■ 46% от анкетиранияте със сигурност ще гласуват за президент.

■ Намаляват хората, които смятат, че сегашният кабинет е по-успешен от предишния - през март те са били 41%, докато през май са 36%.

Драстичен спад на доверие към "Атака"

Проучването на МБМД се случва след събитията, които предизвика през последните седмици лидерът на "Атака", затова не може да се каже как са се отразили на общественото мнение, заяви Мира Радева. Според нея обаче не може да се твърди, че проявите на Сидеров ще му отнемат мястото в следващия парламент. По думите й с действията си той цели да върне доверието в поддръжниците си. Данните на МБМД показват, че от 3.7% подкрепа през октомври 2009 г. доверието в "Атака" е паднало драстично през 2010 г., достигайки 1.4%. При последното изследване на института между февруари и март подкрепата към партията е била 2%.

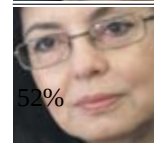
Елина Пулчева

1.
Кристилина
Георгиева
52%

4.
Цветан
Цветанов 36%

5.
Меглена
Кунева 35%

2.
Росен
Плевнелиев
45%

6.
Георги
Първанов 34%

7.
Мирослав
Найденов 33%

8.
Йорданка
Фандъкова 31%

3.
Бойко
Борисов
42%

9.
Николай
Младенов 30%

10.
Свилен
Нейков 28%

да на метаамфетамини. Информацията от SIMO е в потвърждение на тези обвинения. Борисов поддържа тесни финансови и политически връзки с директора на "Лукойл България" Валентин Златев, изключително влиятелен политически брокер и политически кукловод. Лоялността му (и неговата уязвимост) към Златев играе голяма роля в процеса на взимане на политически решения на Бойко Борисов.

► Бойко Борисов е непрекъснато личност с необузгана политическа амбиция и очевидно блестящо бъдеще в българската политика.

► Егото на Борисов може да е най-силният ни лост за влияние върху него - той жадува за международно внимание и особено ценно одобрение то на САЩ. С други думи, ние трябва да продължаваме да го бутаме в правилната посока, но никога не трябва да забравяме с кого си имаме работа.

ОЧАКВАЙТЕ

30 МАЙ
2011

02/ 4395 855 • events.pari.bg • events@pari.bg

Пари

BONNIER
Business Press International

Oriens

С подкрепата на:

Microsoft

AIRFRANCE

MAZDA

VP
SECURITY

Медийни партньори:

NOVA
TELEVISION

DarikFinance.bg

кабината

SeeNews
know how to See

РАДЕВА
ВЪНШНА РЕКЛАМА

Парламентът забрани стикерите за "Автокаска" на колите

Застраховката "Гражданска отговорност" ще се плаща накуп, решиха депутатите на първо четене

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Депутатите забраниха лепенето на застрахователни стикери за "Автокаска" върху автомобилите. Те одобриха на първо четене промени в Кодекса за застраховането. Промените предвиждат още склуч-

ването на застрахователен договор да не бъде обвързано с маркирането на автомобилите със стикери, както и заплащането на допълнителна цена за това, както е сега. Нарушението ще струва на собственици-

те на автомобили глоба от 50 лв., а за застрахователите - имуществена санкция от 30 000 до 120 000 лв.

Без разсрочване

Полицата по "Гражданска

отговорност" ще се заплаща накуп при нейното сключване, решиха още депутатите. В момента има възможност за разсрочено плащане на няколко вноски през годината, собствениците на автомобили

плащали само първата, а формално се води, че имат такава застраховка. Стикери за "Гражданска отговорност" обаче трябва да станат електронни.

Спорове в залата

Според съпредседателя на Синята коалиция Мартин Димитров не може да се налага забрана, ако гражданинът пожелае доброволно да си маркира автомобила. Петър Димитров от Коалиция за България обяви, че тази промяна се прави заради двама души. "Тя е по предложение на вътрешния министър Цветан Цветанов и е насочена като наказателна срещу Алексей Петров", каза Димитров. Според него ще падне една задръжка пред крадците. Депутатът дори предположи, че застрахователите ще въведат електронно маркиране на автомобилите, което още повече ще оскъпи услугата.

"Между 40 и 60 млн. лв. годишно са оборотите на фирмите, които правят маркировката. Тези пари не отиват в портфейлите на застрахователните компании и същевременно не се използват за изплащане на застрахователните пре-

мии", каза Димитър Бойчев от ГЕРБ. Съпартиецът му Валентин Николов призна обаче, че при компанияте, които не работят с маркиращи фирми, кражбите са по-големи.

Застрахователите - с различни мнения

Мненията на застрахователите дали да се маркират застрахованите автомобили или не са различни. Според изпълнителния директор на "Лев Инс" Стефан Софийски маркирането на автомобилите трябва да остане.

"Проследяването на маркираните резервни части води до разкриване на различни противозаконни действия и измами, а маркираните автомобили се превръщат далеч по-трудно в "ресурс" за крадени авточасти", смята доцент Стоян Проданов, изпълнителен директор на "Бул Инс". Против маркирането е изпълнителният директор на "Евроинс иншурънс груп" Златолина Мукова. Според нея в Румъния и Македония автомобилите не се маркират, но няма масови кражби, както е у нас. ■

Юристите настояват държавата да възстанови издаването на нормативни актове

Адвокатите смятат, че държавата нарушава конституцията със затварянето на редакция "Нормативни актове"

СНИМКА SHUTTERSTOCK

Министерският съвет е нарушил конституцията със своето постановление от 23 септември 2009 г., с което се закрива редакция "Нормативни актове". Около тази теза се обединиха Съюзът на юристите в България, Върховният адвокатски съвет и други професионални организации на специално организирана експертна кръгла маса. Юристите отбелязаха, че в резултат на жалба от няколко физически лица и техните организации Върховният административен съд е отменил постановлението на Министерския съвет в средата на февруари 2011 г. Според тях решението на ВАС създава задължение за държавата да възстанови дейността на редакция "Нормативни актове" във вида ѝ преди закриването, включително като се направи актуализация за пропуснатите две години.

В името на традицията

Според адвокатите прекъсването на 37-годишната традиция да се издават на

хартиен носител актуализираните нормативни текстове създава много затруднения за юристи и граждани, особено на тези, които нямат възможност да използват електронни справки. Зам.-председателят на Съюза на юристите Йосиф Герон коментира, че се нарушава правото на гражданите да имат свободен достъп до пълното и актуализирано законодателство, което е гарантирано от чл. 5, ал. 5 на конституцията. Юристите коментираха, че не са съгласни с мотивите, представени при закриването на редакцията, според които всички публикации на нормативните актове в електронен вид или на хартиен носител се извършват от търговски дружества и тази дейност няма място в държавната администрация. Адвокатите изтъкнаха, че е задължение на държавата да осигури такъв достъп на гражданите, а Народният събрание и Министерският съвет трябва да намерят подходящата форма за изпълнение на този ангажмент.

Изоставане

Председателят на Съюза на юристите Владислав Славов заяви, че България освен това е една от трите страни членки на Европейския съюз, които още не са се включили в експерименталния портал N-Lex, който трябва да осигури обединена база данни за нормативната уредба на ЕС. "Обидно е да твърдим, че сме правова държава, а да отсъстваме от такъв форум", коментира Славов. Представителите на Министерството на правосъдието на кръглата маса увериха, че се работи по включването на страната в N-Lex, но тепърва предстои организирането на обществена поръчка. Според тях първата от много стъпки, които предстоят, е качването на сайта на Държавен вестник на европейския портал. Останалите участници обаче коментираха, че това няма да е достатъчно, защото Държавен вестник не съдържа консолидираните текстове на нормативните актове, а само отделните поправки.

Филип Буров

Русия щяла да придобие изцяло "Белене", ако работата ѝ е неизгодна

►Трайчо Трайков е категоричен, че решение за "Белене" ще се вземе след приключването на европейските стрес тестове. Русият му колега Сергей Шматко пък няма съмнения, че проектът ще издържи всички проверки

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Сергей Шматко настоя България да се ръководи от прагматизма при решението си за строежа на атомната централа

България и Русия са все още далеч от споразумение за АЕЦ "Белене". Това каза министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков след срещата с руския енергиен министър Сергей Шматко в Брюксел. Трайков продължава да настоява, че окончателното решение за строежа на втората атомна централа ще бъде взето, след като проектът премине планираните европейски стрес тестове. Те трябва да започнат през юни и се очаква да приключат в края на годината.

Всеки слага различни срокове

Според руския колега на Трайков техническият проект на атомната централа ще бъде проверен съобразно изискванията на Брюксел за устойчивостта на европейските атомни централи. "След проверките ще отпаднат всякакви съмнения за техническата пригодност на АЕЦ "Белене", коментира руският енергиен министър. Шматко обаче заяви, че последният етап от преговорите няма да започне с приключването на стрес тестовите, а след 2-3 месеца, когато наетият от България финансов консултант за "Белене", британската банка HSBC,

приключи финансово-икономическия си анализ. Българското правителство очаква документите на HSBC, защото тя трябва да даде отговор каква е реалната цена на АЕЦ "Белене". Трайков коментира очакванията за срока, в който трябва да се подпише окончателното споразумение, като игра на пинг-понг. "Те много биха искали да поставим краен срок, в който да се разберем или да не се разберем. Това според мен е добър подход", заяви енергийният министър. Той допълни, че до момента не е поемал никакви ангажименти.

Готови на отсрочки

Освен че позицията на министъра е да се изчака приключването на стрес тестовите, той припомни, че страната ни има изисквания за увеличаване на мощността на турбините. Това по думите му ще наложи препроектиране, което също ще отнеме време. От изказванията и на двамата енергийни министри става ясно, че срокът в подписаното споразумение 12, заради което беше уволнен изпълнителният директор на НЕК Красимир Първанов, очевидно ще бъде нарушен. В документа се казваше, че до 1 юни трябва да бъде парафиран окончателен договор за "Белене".

Да припомним чужд губещ проект

От изказване на Трайчо Трайков в Брюксел стана ясно, че цената все още е най-спорният момент при решението за атомната централа. Енергийният

министър коментира, че според руските му колеги централата ще бъде изгодна, защото финансирането е осигурено от тях и ако работата ѝ е неизгодна, те ще придобият българската част в собствеността. "Нашата гледна точка е да се питаме какъв е смисълът да имаме нещо, което губи и ще изгубим и да имаме губещ чуждестранна централа на наша територия", заяви Трайчо Трайков. "Проектът не крие никакви финансови рискове, тъй като сме в състояние да осигурим цялостното му финансиране", коментира Сергей Шматко. Той подчерта, че за българската страна ще е важно отварянето на огромно количество работни места и приходите, които ще дойдат от данъци. Шматко призова при вземането на решението от българска страна да надделее прагматизмът.

Разходите за инфраструктура все още неясни

Българският министър продължи да настоява, че инфлационният индекс върху цената от почти 4 млрд. EUR е въпрос на договаряне. Изпълнителят на проекта - дъщерното предприятие на руската енергийна компания "Росатом" - "Атомстройекспорт", предлага индексът да бъде 6.3, а българската страна определя това като твърде висока стойност. Трайков уточни, че коментиранията стойности са цената за инженеринг, доставка и строителство, но без прилежащата инфраструктура.

Елина Пулчева

Цената на тока може да бъде увеличена с до 1.7%

Енергийните дружества искат поскъпване с до 14.3%

Средната цена на тока ще бъде повишена между 1.22 и 1.7% от 1 юли. Това предвижда проект на решение на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР), съобщиха оттам. Преди комисията да вземе окончателно решение, ще има публично обсъждане.

Най-голямо увеличение може да получи австрийската EVN, която оперира в Югоизточна България. Там увеличението вероятно ще бъде 1.7%. Дружеството обаче поиска увеличение с 5.12 на сто. Така средната продажна цена на електроенергията от 1 юли трябва да е 0.13655 лв./кВтч.

1.37% увеличение ще позволи ДКЕВР на чешката компания CEZ, която оперира в Западна България. Така средната цена ще бъде 0.13516 лв./кВтч. Дружеството искаше повишение от 13.12%.

Германската EON, която обслужва Североизточна България, ще може да увеличи цената на тока с

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

0.14017

►лв./кВтч ще е средната цена в Североизточна България. Тя ще е и най-високата в страната

1.22%. Въпреки това обаче средната цена в този регион на страната ще бъде 0.14017 лв./кВтч. Компанията искаше 14.3% увеличение на цената на тока.

Все още обаче не е ясно как ще бъде разпределено поскъпването по различните компоненти в цената на

тока. Регулаторът ще обяви по-късно точните разчети за това. Очакванията са обаче да има по-голямо поскъпване на нощната тарифа за бита и по-малко на дневната. Все още от ДКЕВР не са обявили и как ще е разпределено поскъпването за фирмите.

CULTURAL BRIDGES   СОФИЙСКА ОПЕРА И БАЛЕТ   AMERICA FOR BULGARIA FOUNDATION
Фондация Америка за България

представят

Баланчин & Фарел

американски балет за България

балетът на Софийска опера и балет, балетът на Сюзан Фарел и хореографите Катрин Поузин и Момчил Младенов

09,10,11 юни - 19:00, 11 юни - 15:00

в Софийска опера и балет

Билети на касата на Софийска опера и балет (тел. 9871366) за колективни посещения (тел. 081 15 49 или 0885377901), билети online: www.operasofia.bg, [eventim](http://eventim.com) и klikshop.bg

С подкрепата на: Медийни партньори:

NO MAN'S LAND   КАПИТАЛ   ДНЕВНИК   light   AMICA   Пазари   BONNIER   програмата

AMIK   SFP   DANIK   CLASSICFM   Grigoriadis   novog   zarco   billboard

"Арена София" или "Арена Хаос"

Два месеца преди откриването на новата спортна зала календарът за събитията в нея е почти празен, а въпросът как и кога ще стане печеливша остава висящ

"Арена София" в цифри и факти

108

▶млн. лв. с ДДС струваше строежът на залата - с 22 млн. по-малко от първоначално предвидените 130 млн. лв.

700

▶хил. до 1 млн. лв. се очаква да плаща годишно генералният спонсор на залата, който още не е избран

30

▶юли е датата, фиксирана за официалното откриване с волейболна среща

2.5

▶млн. лв. годишно ще струва цялостната издръжка на залата и персонала ѝ

12 до 15

▶хил. лв. на ден ще бъде наемът на залата

25

▶вида спорт ще може да се практикуват в залата

12 500

▶сегащи места и близо 19 000 с правостоящите по време на концерти е капацитетът на залата

1100

▶автомобила ще може да поеме паркингът ѝ

▶Залата ще функционира като част от Националната спортна база, която обединява 24 спортни обекта в цялата страна

▶Далечни планове предвиждат комплексът на ЦСКА в съседство да премине към залата и да стане единен спортен център с хотелска част

За мнозина тя беше ненужно голяма инвестиция по време на криза. За други обаче е дълго чакана придобивка. Става дума за новата многофункционална зала на София, която преди броени дни най-после се сдоби и с име - "Арена София". Само след два месеца официалното ѝ откриване ще бъде факт, така спорът имаме ли нужда от скъпото съоръжение, което глътна 108 млн. лв. от бюджета във време на икономически застои, към момента вече е излишен. Сега въпросът е как и кога тази инвестиция ще се изплати и ще донесе печалба. Както и ще успее ли мениджмънтът на залата да разгърне целия ѝ потенциал, който би позволил за първи път София да стане домакин на наистина зрелищни събития. Към момента обаче има твърде много въпросителни около експлоатацията ѝ, които ни карат да бъдем повече песимисти, отколкото да споделяме гордостта на премиера от новата зала.

Неполирано бижу
"Арена София" е не само най-голямата в България, но безспорно е наистина

модерна зала, която разполага с всичко необходимо за организирането и провеждането на мащабни събития - спортни и културни. Да се менажира обаче подобно съоръжение не е никак лесно.

Залата е зачислена в капитална на Националната спортна база (НСБ), която е държавно търговско дружество и като такова трябва да работи съобразно пазара, да формира пазарни цени и да реализира печалба. Не само че инвестицията от 108 млн. лв. трябва да се възвърне, но трябва да бъдат покривани и годишните разходи на залата - поддръжка, данъци и такси, заплати на служителите, които ще бъдат между 60 и 80 души. Сметката излиза на около 2.5 млн. лв. годишно. Очакванията са голяма част от тях - между 700 хил. и 1 млн. лв., да дойдат от генералния спонсор на залата, който ще получи ексклузивни права да излага без конкуренция продуктите си на територията на съоръжението, както и да допълни името на залата. Останалата част от сметката трябва да се плати от наем за прояви, от други спонсори и реклама.

Какво не е свършено

И в този момент влизаме в зоната на здрача. Два месеца преди откриването генерален спонсор все още няма, нито пък има други спонсори. За да има реклама пък, трябва да има и събития. По отношение на тях също цари мъгла. От почти година "Арена София" има мениджмънт, като неин управител е Венцислав Генков, добре познат в спортните среди от кариерата си в спортен клуб "Славия". Би могло да се предположи, че за това време мениджърският екип е могъл да договори сериозна част от календара на залата. Но не е.

Събитията, които потвърдено ще домакинства тя, все още се броят на пръстите на едната ръка - на 30 юли залата ще бъде открита с приятелски волейболен мач между България и Сърбия. През август ще приеме Световната купа по художествена гимнастика, а месец по-късно и световно първенство по акробатичен рокендрол. Още две събития се договарят за 2012 и 2013 г. - първенство по стрелба с лък и световна купа по джудо.

Ще разбуди ли новата зала и музикалната сцена

Компаниите организатори на концерти имат големи надежди, но засега няма нито един договор

С близо 20 хил. души капацитет, идеална акустика, входи, през които може да минават огромните тирове с музикално оборудване, новата зала трябва да издигне софийската музикална сцена на съвсем друго ниво. Организаторите на концерти не крият, че през годините страната ни е била подминавана многократно от големи звезди точно поради липсата на модерно съоръжение. Меломаните знаят какво мъчение са понякога концертите в старите зали и стадиони.

По-големи и по-малки очаквания

"Новата зала е чудесно съоръжение, което чакаме вече 30 години. Имаме големи планове, част от които ще осъществим вероятно и тази година", разказа за в. "Пари" Иван Несторов-Амебата от "София Мюзик Ентърпрайзис". Компанията вече работи заедно с мениджмънта на залата, от който са доволни. Но засега няма подписан договор. Затова и плановите остават тайна.

Други обаче не споделят ентузиазма му. "Към

► Големите зрелищни концерти, които сме виждали само в чужбина, може би с новата зала ще бъдат възможни вече и в София. Нагяваме се. СНИМКА ИНТЕРНЕТ

момента нямаме връзка с ръководството на залата. Честно казано, моите впечатления са, че това ще бъде изцяло спортна, а не концертна зала", каза от своя страна съсобственикът на друга голяма компания за организиране на концерти - "Болкан Ентъртейнмънт Къмпани".

Потенциал

Все пак предимствата на залата са безспорни. "Досега 6000 души беше максимумът за концерт на закрито - в НДК, а сега ще е почти 20 000", обяснява Несторов. Така стават възможни ме-

гаконцерти и през зимата, които досега се провеждаха само на открито. Но дори в топлото време залата може да бъде предпочитана, защото е напълно климатизирана. Тя позволява и да се развихрят т. нар. фемили шоута - спектакли, подобни на мюзикъли, с акробати, моторни каскади и т. н., които досега бяха напълно невъзможни за зала.

И прегизвикателства

С едно наум оставаме обаче за ефекта върху цените. Големите звезди взимат космически хонорари, а наемът на новата зала

може да оскъпи допълнително билетите, които в последната година подготвиха трицифрени суми, и то за звезди, попрехвърлили славата си. Тогава колко биструвало да чуем наистина актуална в момента звезда, като например Лейди ГаГа или Риана? Отговорът може тотално да не се хареса на джобовите ни. Все пак Несторов остава оптимист. "Залата неизбежно ще следва търговската логика. Ако цените са твърде високи, няма да има събития. Ако са твърде ниски, ще е на загуба", смята той.

Ани Когжауванова

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Това обаче е крайно недостатъчно, още повече ако залата все някога иска да излезе на печалба. По думите на Генков това ще стане най-рано през 2015 г. Това означава залата да има близо 30 млн. лв. приходи годишно. Ако броят на договорените събития обаче не нарасне рязко, тази дата ще си остане, меко казано, оптимистична.

Препъникамъни

Вярно е, че големите международни спортни събития се печелят трудно и тези процеси вървят с години напред във времето. И точно заради това договарянето трябваше да започне още по-рано и да бъде много активно.

Друго перо, което би могло да носи сериозни приходи, са локалните спортни събития. Проблемът при тях обаче е ниската платежоспособност на българските спортни клубове. Наемът на залата ще бъде между 12 и 15 хил. лв. на ден. По думите на Венцислав Генков тази цена е ниска за стандартите, които предлага залата, и при нея не би могла да

има печалба, но все пак е начало.

Така потенциалът остава в шоусъбитията и концертите. Организаторите на концерти не крият надеждите си, че с новата зала България най-после ще се превърне в спирка и за големите звезди на деня, а не само на такива, подминали пиковите на славата си. Засега обаче въпреки спекулациите на различни медии няма потвърдена информация за нито един концерт в новата зала, както и нито един подписан договор.

Така сметката на залата, дотук платена от данъкоплатците, съвсем не е приключила. И никак няма да е лошо все пак ръководството ѝ да излезе от информационното затъмнение, присъщо за държавните дружества, и да покаже сериозен маркетингов и финансов план. И един уебсайт би свършил работа. Защото все пак, надяваме се, времената, в които държавата плащаше всякакви сметки без каквато и да е прозрачност, само за едната гордост, са отдавна в историята.

Ани Когжауванова

ЗЕМЕДЕЛЦИТЕ МОГАТ ДА ПОЛУЧАТ ФИНАНСИРАНЕ ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА МАЛКИ И СРЕДНИ СТОПАНСТВА

ЕВРОПА НИ ПОМАГА ДА МОДЕРНИЗИРАМЕ ЗЕМЕДЕЛИЕТО

Вие имате малко или средно земеделско стопанство, обработвате земя или отглеждате животни и искате да сте по-конкурентоспособни? Сега може да получите до 7500 евро по мярка 141 „Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране“ за петгодишен период. Безвъзмездната финансова помощ се предоставя по Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 г. Възползвайте се от безплатните услуги на Националната служба за съвети в земеделието към Министерство на земеделието и храните за изготвяне на вашите проекти. Обадете се на кратък номер *AGRO (*2476) или на 070012476 /на цената на един градски разговор/ и ще получите безплатна консултация, както и повече разяснения по Програмата. Допълнителна информация може да намерите и на сайта на Програмата за развитие на селските райони www.prsr.government.bg.

Проекти по мярка 141 ще се приемат от 4 април до 29 юли и от 31 октомври до края на 2011 г. в областните дирекции на Държавен фонд „Земеделие“.

МИНИСТЕРСТВО
НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

Програма
за развитие на
селските райони
(2007-2013)
Министерство на
земеделието и
храните

Европейски
земеделски фонд
за развитие
на селските райони:
„Европа инвестира
в селските райони“

„ЕВРОПЕЙСКИ ПАРИ
ЗА БЪЛГАРСКОТО
СЕЛО“

Издирваният за военни престъпления Ратко Младич беше заловен

► Веднага след ареста Ратко Младич е бил екстрадиран в Хага, където е обвиняем за престъпления срещу човечеството

СНИМКА REUTERS

Сръбският генерал беше в неизвестност от 1996 г., след като беше обвинен в геноцид и престъпления срещу човечеството

Сръбските власти арестуваха вчера издирвания от 1995 г. за военни престъпления генерал Ратко Младич. Информацията беше потвърдена от Агенцията за сигурност и информация и от сръбския президент Борис Тадич. Сръбската полиция е арестувала Младич по анонимен сигнал, а ДНК анализ е потвърдил самоличността му. „Сложихме край на труден период от нашата история“, каза Тадич. Той каза още, че до края на мандата на трибунала в Хага ще бъдат арестувани намиращият се все още на свобода Горан Хаджич, бивш „президент“ на самообявилата се в Хърватия Република Сръбска Краина, както и други сръбски военнопредствителници.

Тежки престъпления

Най-търсеният военен престъпник в Европа беше обвинен в геноцид заради избиването на близо 8000 босненски мюсюлмани в Сребреница и други престъпления, извършени от войниците му по време на войната в Босна в периода 1992-1995 г. Обвиненията срещу Младич бяха повдигнати от Международния трибунал в Хага. Сред тях са престъпления срещу

човечеството, нарушение на законите и начините на водене на война, терор срещу мирното население по време на обсадата на босненската столица Сараево, вземане на заложници от ООН през май и юни 1995 г. Веднага след ареста Младич беше екстрадиран в Хагския трибунал. Младич ръководеше армията на Република Сръбска в периода 1992-1996 г. От 2001 г. е в неизвестност, малко след като президентът на страната Слободан Милошевич беше свален от власт. Предполагаше се, че оттогава Младич се укрива в Сърбия, но нито силите на НАТО в Босна, нито полицията в Сърбия успяха да го заловят.

Намуск от ЕС

Сърбия беше подложена на засилен натиск от Европейския съюз за залавянето на Младич и силно критикувана за недостатъчните действия в тази насока. Арестът му беше едно от условията на ЕС за приемането на страната за член на съюза. Преди залавянето му за последно Младич е бил засечен в Белград през 2006 г.

Реакции на новината

Председателят на Европейския парламент Йежи Бузек приветства ареста на Младич, като заяви, че това е „добра новина за Сърбия, за стабилността на региона и дава нов устрем в процеса на присъединя-

ване на страната към ЕС“. Бузек обаче посочи, че Горан Хаджич все още е на свобода и трябва да бъдат положени всички усилия за задържането му.

Холандия беше една от държавите от ЕС, която настояваше най-силно за ареста на Младич като условие за влизането на Сърбия в съюза. Премьерът на страната Марк Руте заяви, че задържането му е важно условие за присъединяването на Сърбия, но не означава, че ще бъде приета автоматично. „Това беше един много важен елемент, но арестът на този човек не означава незабавно присъединяване. Нещата не стават по този начин“, обясни Руте.

Върховният представител на Европейския съюз за външната политика и сигурността Катрин Аштън също заяви, че това е важна стъпка напред за Сърбия в международното правосъдие. Пълното сътрудничество с международния трибунал за престъпленията в бивша Югославия остава от ключово значение за пътя на Сърбия към ЕС, обясни още Аштън.

Генералният секретар на НАТО Андерс Фог Расмусен също поздрави Сърбия за ареста на военния престъпник. По думите му залавянето на Младич близо 16 години след повдигнатото му обвинение в геноцид най-накрая дава възможност на правдата да възтържествува. □

Биография Кой е Ратко Младич

► Ратко Младич е роден през 1942 г. в югозападно босненско село. Завършва Военнопромишлената академия в Белград. ► През май 1992 г. босненско-сръбският президент Радован Караджич назначава Младич за командващ армията - длъжност, която той заема до декември 1996 г. Двамата са символ на сръбската кампания на

етническо прочистване на хървати и мюсюлмани.

► Свален е от поста от тогавашния президент на Република Сръбска Биляна Плавшич. ► На 25 юли 1995 г. Международният трибунал за военни престъпления в бивша Югославия повдигна обвинение срещу Младич за геноцид. ► От 1996 г. той е в неизвестност, като дълго време се смята, че се укрива в Сърбия. ► За последно е видян в Белград през 2006 г.

► Младич е женен от 1966 г. за Босилка Младич, има син и дъщеря. През март 1994 г. дъщеря му се самоубива. ► Цялото недвижимо имущество на Младич е замразено през април 2006 г. ► През 2010 г. семейството му подава молба да бъде официално обявен за мъртъв. Според семейния адвокат причината е, че семейството няма никаква информация или контакти с Младич от близо 7 години.

” Сътрудничеството с Международния трибунал в Хага за престъпленията в бивша Югославия остава от ключово значение за пътя на Сърбия към ЕС

Катрин Аштън, върховен представител на Европейския съюз за външната политика и сигурността

” Арестът на Младич е добра новина за Сърбия, за стабилността на региона и дава нов устрем в процеса на присъединяване на страната към ЕС

Йежи Бузек, председател на Европейския парламент

” Това беше един много важен елемент, но арестът на този човек не означава незабавно присъединяване на Сърбия в ЕС

Марк Руте, министър-председател на Холандия

Коментар

Залавянето на Младич открива пътя към по-бързата интеграция на Сърбия в ЕС

Залавянето на обвинения във военни престъпления Ратко Младич е много добра новина за Сърбия и за целия регион. След близо 16 години успешният край на издирването на Младич дава възможност да възтържествува справедливостта и жертвите и техните близки да станат свидетели на справедлива присъда и наказание за

Николай Младенов, министър на външните работи

” България е готова да подкрепи страната в процеса на присъединяване

престъпленията. Изправянето на Младич пред Международния трибунал е доказателство, че престъпленията срещу човечеството не остават без последствия.

Усилията на сръбските лидери дадоха резултат и пълното сътрудничество с Международния трибунал за бивша Югославия не може повече да се

поставя под съмнение.

Оттук нататък Сърбия трябва да продължи реформите и възможно най-скоро да получи статут на страна кандидат, за да започне преговори за членство. България е готова да я подпомага в този процес в името на европейското бъдеще на сръбския народ и на целия регион. □

Проучване 80% от сърбите не биха предали Младич

► Огромно мнозинство от сръбските граждани - 80%, не биха предали Ратко Младич на властите. ► За 40% от сърбите военният престъпник е герой. ► Само 34% от хората в Сърбия биха одобрили неговия арест.

► Това показват резултатите от проучване, извършено по поръчка на Националния съвет за сътрудничество с Хагския трибунал към сръбското правителство. ► Проучването е проведено в началото на май. ► Няма информация обаче колко хора са били анкетирани и доколко резултатите от него са представителни.

Резултати "Монбат" отчете над 11% ръст на продажбите

Производителят на акумулатори "Монбат" АД и рециклиращото дружество "Монбат Рисайклинг" ЕАД отчетоха консолидирани нетни

приходи от продажби в размер на 13.168 млн. лв. за април. Това е с 11.17% повече от индивидуалните продажби на "Монбат" година по-рано, преди преработката на олово да бъде отделено в самостоятелно гъщерно дружество. Общо за първите четири месеца на 2011 г. продажбите нарастват с 19.89% до 68.998 млн. лв.

Над 56 млн. лв. от сумата се дължат на продажба на продукция. Консолидираната печалба на двете компании за април се увеличава с 18.93% до 1.721 млн. лв., а за четиримесечното положителния финансов резултат е 8.605 млн. лв., което е с 19.41% повече от същия период на миналата година.

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Фирмите насочват все повече пари към депозити

С близо половин милион лева са се увеличили средствата на бизнеса в банките през тази година

Депозитите, които предприятията правят в банковата система, продължават да нарастват и през април. Общият им размер в края на месеца достига 12.540 млрд. лв. спрямо 12.504 млрд. лв. към 31 март. Това показват последните статистически данни на БНБ.

В същото време при кредитите за бизнеса се отчита ръст от 3.8% на годишна база. Само за април предоставените заеми на нефинансовите предприятия са 224 млн. лв., като към края на месеца достигат 31.884 млрд. лв.

Негативна тенденция

Средствата, които компаниите държат на депозит в банките, се увеличават от 12.061 млрд. лв. в края на миналата година до 12.540 млрд. лв. през април. Нещо повече, отчетеният ръст на годишна база през последните три месеца показва ускоряване на темпа, с който бизнесът пренасочва парите си към депозити. Докато през февруари сумата е нараснала с 3.4% спрямо година по-рано, през март увеличението е било 5.1%, а през април вече достига 6.1%. Тази негативна тенденция може да се дължи на няколко причини, но заради липсата на секторни данни не може да се направи категорично заключение, коментира председателят на АИКБ Васил Велев. Според него е възможно ръстът при фирмените депозити да идва от сектора на недвижими-

те имоти, където в момента предприятията не виждат смисъл да инвестират. Друга причина евентуално са добрите резултати на експортноориентираните добивни компании, които насочват част от печалбите си към депозити.

Бели пари за черни дни

Подобна тенденция се наблюдава и при депозитите на домакинствата, които скачат с 11.7% и достигат 28.040 млрд. лв. При тях увеличението също се ускорява, като през февруари е било 10.9%, а през март - 11.5% на годишна база. В края на 2010 г. депозитите на домакинствата са били 27.345 млрд. лв. Причината за повишената спестовност на гражданите е несигурната икономическа обстановка. Повечето хора се притесняват дали ще запазят работата си и затова предпочитат да заделят "резервни" средства, коментират банкери.

Като цяло депозитите на неправителствения сектор в края на април нарастват с 9.4% спрямо година по-рано и достигат 44.337 млрд. лв. Това представлява 59.3% от брутния вътрешен продукт, показват данните на БНБ.

Едно наум

Кредитите за бизнеса през април отчитат най-силния си годишен ръст от началото на 2011 г. Заемите за нефинансовите предприятия нарастват с 3.8% и достигат 31.884 млрд.

лв. Като се има предвид, че в края на март сумата е била 31.660 млрд. лв., нетното увеличение през април е 224 млн. лв. Трябва обаче да се има предвид, че миналия месец Първа инвестиционна банка отпусна общо 316 млн. лв. заем за покупката на производствените активи на "Кремиковци". До редакционното приключване на броя от ПИБ не потвърдиха дали сумата е включена в статистическите данни. Ако обаче това е така, нетното

банково финансиране, което компаниите са получили през април от банките, ще се окаже отрицателно число.

Банките разполагат с достатъчно ликвидност и имат интерес да отпускат кредити, тъй като растящите депозити свиват рентабилността им. Според експерти от бранша обаче основният проблем е липсата на добри проекти, които да се финансират, особено на фона на строгите изисквания към кредитополучателите.

За домакинствата

За пореден месец кредитите за домакинствата отчитат спад от 0.7% на годишна база. Общо 18.910 млрд. лв. е бил размерът на заемите в края на април. Лек спад от 0.06% се забелязва и в сравнение с края на март, когато гражданите са имали 18.922 млрд. лв. кредити. Жилищните кредити нарастват с 2.6% в сравнение с година по-рано и достигат 8.728 млрд. лв. По-малък ръст от 1.7% се наблюдава

при потребителските заеми, чийто размер е 7.535 млрд. лв. в края на месеца. Овърдрафтите се свиват с 10.2% до 1.766 млрд. лв., а другите кредити намаляват с 2.6% до 881 млн. лв.

Кредитите за неправителствения сектор са били общо 51.731 млрд. лв. в края на април спрямо 51.526 млрд. лв. през март. В сравнение с април 2010 г. размерът им нараства с 2.1%.

Илианка Филипова

Мнение

Ръстът при депозитите вероятно идва от недвижимите имоти

Увеличението при депозитите на фирмите може да се дължи на няколко фактора, но при липса на данни по сектори е трудно да се определи точната причина. Възможно е този ръст да идва от недвижимите

Васил Велев,
председател на АИКБ

„Експортноориентираните компании може да са насочили част от печалбите си към депозити

имоти, където компаниите в момента не виждат смисъл да влагат получените от

продажби средства.

По-вероятната причина е свързана с

експортноориентираните компании от добивната промишленост. Възможно е те да са получили добри печалби и да са решили да насочат част от средствата към депозити.

Третото, по-малко вероятно обяснение

е свързано с флукутации. Просто този месец фирмите може да са разполагали с повече оборотни средства. Ако обаче ръстът при депозитите е трайна тенденция, това най-вероятно се дължи на сектора на недвижимите имоти. ▣

Вносният алкохол постепенно измества българския

Консумацията на спиртни напитки в България е намаляла през 2010 г.

“Диаджео” е увеличил продажбите си на алкохол в България с 20% през 2010 г. Това показват данните на International Wine and Spirit Research (IWSR). “Ключова роля за увеличението в продажбите имат ирландското уиски, скоч уискито и водката”, коментира Дан Радичи, генерален мениджър на “Диаджео” за Източна Европа. По думите му продажбите на вносен алкохол в страната през 2010 г. са нараснали с 10 на сто.

Пият ли българите повече

Оказва се обаче, че няма нарастване на количеството алкохол, което са консумирали българите през миналата година, а напротив - има намаление. Статистиката на НСИ отчита спад в потреблението на алкохолни напитки от 25.5 л на човек през 2009 г. до 23.6 л. през 2010 г. Така излиза, че ръстът в продажбите на вносен алкохол е за сметка на българския. Възможните причини за това са няколко. “Първата е, че българите обичат да се забавляват. Вторият фактор са усилията на българското правителство да събира повече приходи от акцизи и да въведе ред”, коментира Дан Радичи. Другата причина е цената. “За последните 2 години средната цена на уискито беше понижена с около 5%”, обясни Николай Младенов, търговски директор на “Диаджео” за България, Сърбия и Черна гора.

От компанията смятат, че българският пазар ще остане важен за “Диаджео” и напред, въпреки че не е много голям. Причината е, че в България е реализиран най-голям ръст на продажбите в кризисната 2010 г. в сравнение с другите страни от Източна Европа. Страната ни се оказва по-значителен пазар от много по-големи държави. “Пазари като Гърция, Испания и Италия, които са доста по-големи, се развиват доста по-зле”, призна Дан Радичи.

Нови марки на пазара

От “Диаджео” смятат да продължат експанзията си на българския пазар с въвеждането на нови марки. Някои от тях ще са с атрак-

5%

► е намалението на средната цена на уискито в България за последните 2 години

тивна цена, а други например ще бъдат предназначени за жени. Така например от 3 дни вече се продава “Смирноф Космополитън”. “Ние искаме да дадем на женската аудитория продукт, който е достатъчно интересен за нея. Вкусните предпочитания на жените вече се различават от тези на мъжете и невинаги твърдият алкохол отговаря на очакванията им”, обясни Николай Младенов. Той каза, че “Диаджео” няма намерение да лансира на българския пазар бира, защото на него доминират локалните марки.

Красимира Янева

► Николай Младенов обяснява, че продажбите на компанията в страната растат и че ще бъдат внасяни нови продукти

СНИМКИ БОБИТОШЕВ

Мнение

Потреблението в петте магазина е различно

Емануел Маняр, оперативен мениджър на “Карфур”

” Ще продължим да развиваме концепцията си за хипермаркети

Потреблението в петте магазина на “Карфур” в България е различно. Например в Русе продажбите в сектора базар (нехранителни продукти) са по-големи.

Във Варна и Бургас има сезонни различия, защото това са курортни градове. Така че ние адаптираме концепцията си за всеки град в зависимост от изискванията на клиентите. Сравнителни данни за

приходите ни по тримесечие може да имаме през юли тази година.

Причината е, че през миналата година отворихме четири от петте си магазина в страната и все още нямаме достатъчно дълъг период за сравнение на приходите.

Ще продължим да развиваме концепцията си за хипермаркети и не планираме изграждане на логистична база тук. ■

ЕННО

Соларната енергия ще стане по-евтина от традиционната до пет години

Спадът в цените на панелите води до по-малка зависимост на разработчиците от правителствените субсидии

В рамките на три до пет години енергията, добита от слънцето, се очаква да стане по-евтина от електричеството, идващо от изкопаеми горива и атомна енергия. Това е съобщил Марк М. Литъл, глобален директор "Проучвания" към General Electric. Той обясни тенденцията с иновациите, които се случват в сектора. В интервю пред Bloomberg Литъл е коментирал, че ако цената за киловатчас стигне до 15 цента, дори е възможно да е по-ниска, много хора ще се решат да инвестират в слънчеви колектори в домовете си. Средно за 2009 г. киловатчас енергия в САЩ е вариал между 6.1 цента в щата Уайоминг до 18.1 цента в Кънектикът. Данните са на Energy Information Administration и са публикувани през април тази година.

Напрегък

През април от базираната фабрика във Феърфийлд, Кънектикът, General Electric обяви сериозен напредък в ефективността на тънкослойните панели с рекордните 12.8%. Благодарение на подобрението ще се увеличи количеството слънчева светлина, което се конвертира в електрическа енергия, и съответно разходите ще спаднат.

Производството на тънкослойни панели ще започне през 2013 г., когато General Electric ще открие производствената база. Според компанията фабриката ще има около 400 служители и ще прави ежегодно достатъчно панели, нужни за храненето на около 80 000 домакинства.

Разрастване на пазара

От Аризона до Шанхай производителите на соларни панели разширяват фабриките си с цел по-голяма ефективност на разходите и по този начин да издържат на експанзията на индустрията. Според прогнозите на Bloomberg инсталациите ще нараснат с около 50% през тази година, което означава приблизителна стойност от 140 млрд. USD. Спадът в цените на панелите, както и производството на тън-

СНИМКА BLOOMBERG

кослойните панели водят до по-малка зависимост на разработчиците от правителствените субсидии.

Разходите спадат

Цената на соларните клетки, които са основен компонент в стандартните панели, е спаднала с 21% от началото на годината досега. Според лондонска изследователска компания цената на соларната енергия е почти изравнена с нивата на конвенционалното електричество в най-слънчевите части на Калифорния, Италия и Турция. Повечето соларни панели използват фотоволтаици на силиконова основа, за да трансформират слънчевата светлина в електричество. Тънкослойните панели, направени от стъкло или друг материал (кадмиев телурид или медни сплави),

представяват около 15% от световните продажби на соларни панели, които са на стойност 28 млрд. USD.

Компанията First Solar Inc., базирана в Темпе, Аризона, е най-големият производител на тънкослойни панели в световен мащаб. Годишният приход на дружеството е 2.6 млрд. USD.

„Ако цената за киловатчас стигне до 15 цента, много хора ще се решат да инвестират в слънчеви колектори в домовете си

Марк М. Литъл,
глобален директор "Проучвания" към General Electric

21%

е спадът в цената на соларните клетки през тази година

12.8%

е ръстът в ефективността на соларните панели на General Electric

Профил Коя е "Диаджео"

► "Диаджео" е лидер в производството на висококачествени алкохолни напитки.

► Компанията произвежда световноизвестни марки, сред които Smirnoff, Johnnie Walker, J&B, Bushmills, Baileys, Gordon's, Tanqueray, Captain Morgan, Jose Cuervo, Guinness.

► "Диаджео" оперира в повече от 180 държави в света.

► Компанията е листвана едновременно на стоковите борси в Ню Йорк и Лондон.

Колко ви струва да сте информирани

Интервю Дана Денис-Смит, управляващ директор на Marker Global:

Истинското притеснение на инвеститорите остават корупцията и бюрокрацията

Запазването на независима централна банка и добро управление на бюджета са от съществено значение за бизнес климата

► Кога преките чуждестранни инвестиции ще се върнат в ЦИЕ и България?

- Краткият отговор е, че инвестициите ще се върнат, когато възстановяването на по-големите икономики в ЕС стане устойчиво. Това е точката, в която компаниите местят бизнеса си, разширяват го или започват нов бизнес в други държави. Исторически погледнато, инвеститорите в България идват от европейски държави и затова има директна връзка между силния растеж в ЕС и привлекателността на страната ви. Въпреки това инвестирането в определени индустрии продължаваше дори по време на рецесията, доколкото конкретният бизнес беше показал гъвкавост, строен план и конкурентност.

► Кои са основните рискове (политически, икономически, финансови) прегрегиона и по-специално България?

- Регионът и България са стабилни политически, особено след членството в ЕС. В този план предизвикателство остава създаването на предвидима среда. Истинското притеснение на инвеститорите остават корупцията и бюрокрацията - области, в които е постигнат съвсем малък прогрес в България. Това може да е голяма пречка за инвеститорите, които обикновено избират между повече от една дестинация. От гледна точка на финансите запазването на независима централна банка и добро управление на бюджета са от съществено значение.

► Как би се отразило на региона евентуално влошаване на дълговата криза в еврозоната?

- Подновената криза в еврозоната - като в случая с Ирландия и Гърция, които се нуждаят от допълнителна помощ от ЕЦБ/ЕС, ще се почувства в България дори косвено, тъй като ще доведе до по-нататъшен пробив в доверието на инвеститорите към пазарите от периферията. Очевидно има много припокриване във финансовия сектор между държавите от Югоизточна Европа, така че секторът ще бъде допълнително отслабен от откритието, че дълговата криза всъщност е много по-дълбока от очакваното. Най-голямото последствие ще бъде съдър-

” Инвестициите ще се върнат, когато възстановяването на по-големите икономики в ЕС стане устойчиво

жане на инвеститорския интерес в тези страни, което допълнително ще забави възстановяването на икономиката.

► Ако погледнем по-широко на натиска върху ЕС - въпроси като разширяването на Шенгенското пространство, енергийната сигурност и пр., може ли това потенциално да извади от релси конBERгенцията на ЦИЕ?

- Много от тези въпроси - както и прогресът на ЦИЕ по пътя на сближаването, зависят най-вече от индивидуалните усилия на всяка страна. Вземете например сигурността на границите - липсата на прогрес на България в тази област отлага членството ѝ в Шенген основно заради вътрешни препирни относно преследването на корупцията, реформирането на държавните структури и като цяло липсата на политическо лидерство за ефективна промяна.

► Бихте ли сравнили ЦИЕ/България с други развиващи се пазари, в които имате опит? Кои са нашите преимущества и недостатъци?

- За съжаление е трудно да се намерят разлики в днешната глобална икономика, а и много от държавите от Централна и Източна Европа са се фокусирали върху еднакви сектори (ИТ например) и стратегии за привличане на инвеститори. България може да опита да уравни репутацията, която си изгради, на „инвестиции на дребно” по време на имотния бум, и да дефинира стратегия около няколко сектора, които да я отличават от останалите в региона - например туризъм и аутсорсинг. Насоченото прилагане на такава стратегия в средносрочен план може да увеличи притока на чуждестранни инвестиции, но и да създаде български компании, които да станат регионални играчи.

► В трудни времена какъв трябва да бъде основният фокус на българските банки?

- Добро управление, здравословен апетит за риск, така че да стимулира растежа на местния частен сектор, и поддържане

” Добро управление, здравословен апетит за риск и поддържане на добри капиталови резерви са ключови за банките

на добри капиталови резерви. Българските банки имат възможност да играят водеща роля в оформянето на частния сектор, като кредитират бизнеса - включително стартиращи компании с добър бизнес модел, и така да се създадат силни, регионални играчи. В дългосрочен план такива стратегии ще подобрят бизнес средата в страната и поддържането на инвеститорския интерес в дългосрочен план.

Николай Вълканов

Визитка
Коя е Дана Денис-Смит

► Дана Денис-Смит е специалист по риска в развиващите се пазари и управляващ директор на Marker Global. През 2010 г. името ѝ влиза в класацията „Топ 35 на британските бизнес гами под 35 години”. Само три години по-рано тя създава Marker Global като нишова компа-

ния за пазарни проучвания и анализи с фокус върху развиващите се държави. Дана Денис-Смит започва кариерата си като журналист в Economist Group, а по-късно се прехвърля в сферата на правото в адвокатската кантора Linklaters. Завършила е London School of Economics и понякога се изявява на страниците на Financial Times. Дана е част от журито на банковите награди на в. „Пари”.

Големите западни банки съхранявали парите на Кадафи

Британски и американски трезори са държали милиарди долари на либийския държавен фонд, показва доклад на Global Witness

Антикорупционната група Global Witness обяви данни, които за първи път уличават големи западни банки във връзки с правителството на либийския лидер Муамар Кадафи. Американската Goldman Sachs и британската HSBC Holdings са сред трезорите, в чиито сметки са държани средства от инвестиционния фонд на режима на либийския лидер.

Докладът на Global Witness, озаглавен "Либийска инвестиционна власт - доклад за управлението" е от 30 юни 2010 г. - по-малко от шест месеца преди началото на войната в Либия и решението на САЩ да замразят либийски активи на стойност над 30 млрд. USD. Американските власти отказаха да обявят къде се намират средствата. Според активисти, въпреки че няма нищо незаконно около банките, в които са либийските инвестиции, обществото има право да знае къде се намират парите. Докладът разкрива къде са инвестирани 53 млрд. USD от продажбата на либийски петрол.

СНИМКА REUTERS

Кой колко либийски пари гържи

Според доклада най-голяма част от средствата са били в британската HSBC, в която е имало 292.7 млн. USD по десет сметки, а в американската Goldman Sachs - близо 44 млн. USD в четири сметки към 30 юни 2010 г. Други 110 млн. USD либийски пари са били инвестирани във фонд с частен капитал, управляван от британската банка RBS. Финансовите институции са

отказали да потвърдят дали данните са верни.

Само за тримесечие държавният фонд на Либия е загубил 4.5% от пазарната си стойност с общ спад на активите до 53.3 млрд. USD, пише още в документа. Кадафи си запази значителен контрол върху фонда, устоявайки на опитите да бъде свален от власт. Според Международния наказателен съд либийският лидер не прави разлика между личното си имущество и

ресурсите на страната.

Разкриване на информация

"Активите принадлежат на либийския народ и той има право да участва в тях", казва директорът на Global Witness Гевин Хейман. Групата е направила независима проверка и е убедена, че данните са достоверни, каза той. Според организацията правителствата трябва да принудят банките и инвестиционните мениджъри да разкрият какви държавни средства управляват.

Хедж фондове и инвестиционни банки

Освен в пари в брой в банкови сметки либийският държавен фонд е инвестирал

и в хедж фондове и инвестиционни банки. Над 1 млрд. USD са били вложени във фонд на френската Societe Generale, а други и 171.5 млн. USD в JPMorgan Chase & Co. Societe Generale излезе с изявлението, че се занимава с много държавни инвестиционни фондове в съответствие с всички приложими правила и регламенти в съответната област. Банката отказа да коментира отделни клиенти или трансакции.

Според Global Witness това е "абсурдно", защото банките са длъжни да разкрият информацията пред либийския народ. "Това са държавни сметки, затова реалният клиент е либийският народ, а банките

крият информация, жизненоважна за тези хора", каза в изявление директорът на организацията.

Проверка от регулаторите

Global Witness призовава регулаторните органи по света да се уверят, че нито един от фондовете не е бил отклонен към семейството на Кадафи. Американското финансово министерство

Парите на Либия В какво инвестира Кадафи

- ▶ Освен пари в брой, в хедж фондове и деривативи либийската държава е държала милиарди долари в акции и облигации.
- ▶ Най-голямата ѝ американска инвестиция е на стойност 217 млн. USD в акции на General Electric.
- ▶ Освен нея Либия притежава и близо 1 млрд. USD в американски облигации.
- ▶ По-голямата част от средствата на Либийския суверенен фонд - 19 млрд. USD, се държат от банки в Либия и Близкия изток, сред които Либийската централна банка, Арабската банкова корпорация и Британско-арабската търговска банка.
- ▶ Около 3.9 млрд. USD са били инвестирани в хедж фондове и инвестиционни банки.

отказа коментар и подробности около замразяването на активите.

Global Witness е създадена през 1993 г. и се бори срещу корупцията, свързана с природните ресурси, пренебрегване на човешките права и околната среда в страните от Камбоджа до Ангола. Според сайта ѝ в организацията са заети 60 души в Лондон и Вашингтон.

53

▶ млрд. USD е стойността на активите на Либийския държавен фонд

30

▶ млрд. USD либийски активи бяха замразени след началото на войната в страната

Апел за примирие Режимът в Либия е готов да преговаря

- ▶ Режимът в Либия е предложил незабавно примирие и прекратяване на огъня в писмо на либийския премиер Ал Багдади ал Махмуди до няколко правителства.
- ▶ Испания е една от страните, до които е било изпратено съобщение.

нието. Представител на испанското правителство е заявил, че всички са нетърпеливи и искат споразумение, но първо трябва да бъдат предприети някои конкретни мерки, които засега не са взети.

▶ В писмото либийският премиер предлага преговори с опозицията без предварителни условия, амнистия и нова конституция на страната.

▶ Режимът на Кадафи вече няколко пъти е предлагал прекратяване на огъня. Досега обаче това беше отхвърляно от бунтовниците. Те не са съгласни на никакви компромиси, преди либийският лидер да се оттегли от властта.

▶ Заместник външният министър на страната Халед Каим обясни, че всички варианти за бъдещото на страната са възможни, но Кадафи не обмислял незабавно оттегляне.

”Кадафи не прави разлика между личното си имущество и ресурсите на страната

Международен наказателен съд

”Въпреки че няма нищо незаконно около банките, в които са либийските инвестиции, обществото има право да знае къде се намират парите. Това са държавни сметки, затова реалният клиент е либийският народ

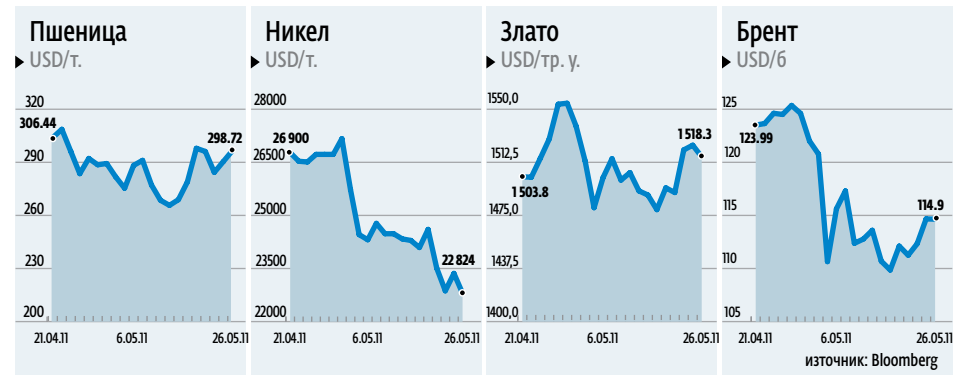
Антикорупционна организация Global Witness

АБОНИРАЙ СЕ СЕГА ЗА 1 МЕСЕЦ ЗА **Пари** ЛЕСНО И БЪРЗО **21 ЛВ.**

тел. 02/4395853 | sales@pari.bg | www.pari.bg

16 ПАЗАРИ

Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
Currency	Code	For	Rate
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,3964
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8,3167
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,4081
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,5345
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,1114
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	8,0101
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,6227
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,2483
ХОНГОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,7750
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,6491
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	2,2546
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,5885
ИЗРАЕЛСКИ ШЕКЕЛ	ILS	10	3,9078
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	3,0853
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,7093
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,2297
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,6645
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,7594
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,1529
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,5682
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	10	2,6486
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,0242
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3,1883
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,8400
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,7512
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,8856
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2,1899
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,0936
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,5693
ТУРСКА ЛИРА	TRY	10	8,8813
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,3836
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	1,9999
ЕВРО	EUR	1	1,9558

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ППЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 31.05.2011 г.

Курсове на чуждестранни валути

Валута	Код	За	Стойност	Разлика
Currency	Code	For	Rate	Difference
ЕВРО	EUR	1	1,96	0
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,46143	0,00175
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8,49917	-0,02668
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,41164	-0,00892
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,58457	-0,00244
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,12655	-0,01431
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	7,94472	-0,01325
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,62292	0,00007
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,25196	-0,00338
ХОНГОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,77372	-0,01285
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,62951	0,00247
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	2,27020	0,02799
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,60821	-0,00926
ИЗРАЕЛСКИ ШЕКЕЛ	ILS	10	3,97559	0,00162
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	3,04703	-0,01974
ИСЛАНДСКА КРОНА	ISK	100	0,00000	0,00000
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,68679	-0,00701
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,26820	0,00666
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,66448	0,00000
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,75741	0,00000
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,18458	-0,00177
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,54021	0,00085
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	10	2,51069	0,01091
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,11787	0,01113
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3,17701	-0,01524
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,92963	0,00037
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,73108	0,00057
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,89233	0,00398
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2,19731	0,00345
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,11032	-0,00367
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,53947	-0,02596
НОВА ТУРСКА ЛИРА	TRY	10	8,63311	-0,01986
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,38046	-0,00971
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	1,97744	0,00780
ЗЛОТО (1 ТРОЙ УНЦИЯ)	XAU	1	2101,85000	-18,52000

Обменни курсове на чуждестранни валути към лева за 27.05.2011 година. Тези курсове се основават на чл. 29, ал. 2 от Закона за БНБ и референтните курсове на ЕЦБ за съответния ден, и се прилагат за целите на статистическата и счетоводната отчетност.

Райффайзен АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ		Тип	Валута	Емисионна стойност за поръчки подадени до 15.00 ч. на 25.05.2011 г.					Цена при обратно изкупуване
Фондове на Райффайзен КапиталманAGEMENT Гезелшафт м.б.Х. за дата 25.05.2011 г.				До 5 000 евро	От 5 001 до 10 000 евро	От 10 001 до 20 000 евро	Над 20 001 евро	Над 100 001 евро	
Райффайзен-Европлюс-Облигации	консервативен	USD	USD	11,92	11,86	11,80	11,78	11,63	11,63
Райффайзен-Глобални-Облигации	консервативен	EUR	EUR	82,75	82,35	81,95	81,55	80,34	80,34
Райффайзен-Глобален-Балансиран	балансиран	EUR	EUR	785,40	781,58	777,77	773,96	762,52	762,52
Райффайзен-Европейски-SmallCap-Компании	високодоходен	EUR	EUR	194,27	193,35	192,42	191,50	185,02	185,02
Райффайзен-Глобален-Акции	високодоходен	EUR	EUR	168,96	168,15	167,33	166,52	162,46	162,46
Райффайзен-Източноевропейски-Акции	високодоходен	EUR	EUR	324,98	323,43	321,88	320,33	309,50	309,50
Райффайзен-Евразия-Акции	високодоходен	EUR	EUR	192,65	191,74	190,82	189,90	183,48	183,48
Райффайзен-НововъзникващиПазари в Акции	високодоходен	EUR	EUR	249,59	248,40	247,21	246,02	237,70	237,70
Райффайзен-Русия-Акции	високодоходен	EUR	EUR	89,64	89,21	88,78	88,36	85,37	85,37
Райффайзен-Енергийни-Акции	високодоходен	EUR	EUR	194,28	193,36	192,43	191,51	185,03	185,03
Райффайзен-Инфраструктурни-Акции	високодоходен	EUR	EUR	133,41	132,77	132,13	131,49	128,28	128,28
Райффайзен-Активни-Стоки	високодоходен	EUR	EUR	120,82	120,25	119,67	119,10	115,07	115,07
Райффайзен-Защита От Инфлация-Фонд	консервативен	EUR	EUR	127,77	127,15	126,53	125,91	124,05	124,05

Нетната стойност на активите на дял е равна на цената на обратно изкупуване. Информация за проспектите и правилата на фондовете може да бъде получена на тел. 0700 10 000, както и на интернет адреси www.rcm.at и www.rcm.bg

Котировки на взаимните фондове

Фонд	Тип	Ем. ст. (млн)	ЦМ	От началото на годината (не се анюализира)	Следващото отклонение	За последните 12 мес.	От началото на публ. прераждане (анюализирана)	Начало на публ. прераждане	Допълнителни данни					
									за поръчки над 20000 лв.	за поръчки над 20000 евро	за поръчки над 20000 лв.	след края на 2-ма трим.	преди края на 2-ма трим.	Стойност
Автора Капитал АД	Смислен - балансиран	5,0362	5,0614	5,2376	4,9355	1,29%	14,12%	11,46%	-18,54%	21.01.2008				
Автора Кепитъл - балансиран	фонд в акции	7,6301	7,6683	7,9353	7,475	0,97%	12,48%	20,83%	-7,78%	23.01.2008				
Автора Кепитъл Югоизточна Европа	фонд в акции	10,2309	10,3844	10,6401	0,0000	0,48%	0,71%	1,21%	1,37%	23.09.2009				
Активна Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	2,3953		2,3953		7,02%	29,33%	5,18%	-47,51%	12.11.2007				
ДФ Активна Високодоходен	Смислен - балансиран	2,8110		2,8110		7,23%	25,87%	4,75%	-40,78%	12.11.2007				
Астра Асет Мениджмънт АД														
ДФ Астра Кеш	фонд на паричен пазар	11,7485	11,7426	11,7250	11,7367	2,36%	0,08%	6,35%	6,30%	06.10.2008				
ДФ Астра Баланс	Смислен - балансиран	11,2591	11,2031	11,0911	11,1471	0,0000	3,81%	10,90%	6,47%	06.10.2008				
ДФ Астра Плюс	фонд в акции	10,7048	10,6515	10,4917	10,5450	0,0000	6,01%	13,13%	11,83%	06.10.2008				
БенчМарк Асет Мениджмънт АД														
ДФ БенчМарк Фонд 1 Акции и облигации	Смислен - балансиран	14,7264		14,5806		7,61%	6,81%	11,78%	7,16%	14.12.2005				
ИД БенчМарк Фонд 2 Акции	фонд в акции	8,9879		8,8989		11,49%	10,97%	14,74%	-1,70%	01.03.2006				
ДФ БенчМарк Фонд 3 Сектор Недвижими Имоти	фонд в акции	3,9778		3,9384		-9,12%	14,64%	-22,27%	-17,21%	21.06.2006				
ДФ БенчМарк Фонд 4 Енергетика	фонд в акции	8,0684		7,8334		0,37%	12,46%	3,68%	-7,12%	05.02.2008				
ДФ БенчМарк Фонд 5 ЦИЕ	фонд в акции	11,1104		10,7868		-1,42%	12,14%	4,17%	2,32%	05.02.2008				
БенчМарк Фонд 6 Паричен	фонд на паричен пазар	12,5320		12,5320		2,15%	0,27%	6,78%	7,87%	03.06.2008				
Болкан Капитал Мениджмънт АД														
ДФ БОК Балансиран Капитал	Смислен - балансиран	83,2677		83,2677		0,69%	1,19%	3,70%	-3,71%	20.11.2006				
ДФ Европа	фонд в акции	50,1248		49,8242		2,69%	1,88%	7,21%	-11,05%	20.11.2006				
ДФ Балкани	фонд в акции	65,3327		65,0060		1,13%	1,08%	1,59%	-9,51%	03.10.2007				
Варчев Мениджмънт Компани ЕАД														
ДФ Варчев Високодоходен фонд	фонд в акции	99,8789		98,3919		1,65%	2,89%	-3,15%	-0,20%	04.01.2007				
ДФ Варчев Балансиран фонд	Смислен - балансиран	77,4134		76,2608		-2,37%	1,31%	-7,12%	-6,76%	25.06.2007				
ДСК Управление на Активи АД														
ДФ ДСК Стандарт	фонд в облигации	1,35613		1,35343		2,36%	0,64%	5,65%	5,69%	01.12.2005				
ДФ ДСК Баланс	Смислен - балансиран	1,15043		1,14355		4,80%	3,53%	2,53%	1,12%	01.12.2005				
ДФ ДСК Растек	фонд в акции	0,82437		0,81213		6,83%	7,75%	12,76%	-3,80%	01.03.2006				
ДФ ДСК Имоти	Смислен - консервативен	0,77612		0,77148		2,78%	2,97%	6,73%	-7,65%	07.03.2008				
ДФ ДСК Евро Актив	Смислен - консервативен	1,07365		1,07044		1,61%	0,32%	3,23%	3,42%	07.05.2009				
Елана Фонд Мениджмънт АД														
ДФ Елана Балансиран Евро Фонд	Смислен - балансиран	103,2421		102,2249		3,39%	6,00%	4,09%	0,49%	07.12.2005				
ДФ Елана Балансиран Доларов Фонд	Смислен - балансиран	106,1544		105,0982		1,90%	5,68%	1,05%	0,63%	06.03.2006				
ИД Елана Високодоходен Фонд	фонд в акции	88,5253		87,2073		4,60%	8,16%	5,44%	-0,92%	20.06.2005				
ДФ Елана Фонд Паричен Пазар	фонд на паричен пазар	128,1972		128,1972		2,80%	0,36%	7,80%	7,20%	31.10.2007				
ДФ Елана Долар Фонд	Смислен - консервативен	95,7029		95,3205		0,92%	1,95%	3,35%	-1,35%	01.02.2008				
ДФ Елана Еврофонд	Смислен - консервативен	110,6672		110,2249		2,39%	0,26%	5,97%	5,41%	01.07.2009				
ДФ Елана Глобален Фонд Акции	фонд в акции	102,9819		101,9623		1,45%	N/A	N/A	3,74%	15.11.2010				
Златен Лев Капитал АД														
ИД Златен Лев	фонд в акции	5,2186		5,1874		7,27%	7,91%	15,14%	5,35%	08.07.1999				
ДФ Златен Лев Индекс 30	фонд в акции	1,0863		1,0809		1,0782	1,0728							
Капман Асет Мениджмънт АД														
ДФ Капман Фикс	Смислен - консервативен	10,0525		10,0325		N/A	N/A	N/A	N/A	01.06.2010				
ИД Капман Капитал	Смислен - балансиран	18,9166		18,7846		7,25%	8,19%	8,45%	10,08%	28.09.2004				
ДФ Капман Макс	фонд в акции	11,8261		11,6617		9,22%	10,26%	8,97%	3,04%	05.01.2006				
Карол Капитал Мениджмънт ЕАД														
ИД Адванс Инвест	фонд в акции	1,1562		1,1391		1,61%	9,94%	-5,58%	1,16%	10.05.2004				
ДФ Адванс Източна Европа	фонд в акции	0,8209		0,8088		-2,34%	16,79%	12,91%	-4,47%	04.10.2006				
Адванс IPO Фонд	фонд в акции	1,0682		1,0524		-1,64%	9,52%	18,57%	1,47%	23.11.2007				
КД Инвестиции ЕАД														
ДФ КД Облигации България	фонд в облигации	13												

Български индекси

Основният индекс на БФБ отчете лек ръст

Sofix: 434.35▲ **+0.33%**

Покачване отбеляза македонският бенчмарк

MVPI: 2622.00▲ **+0.96%**

Повишение за основния сръбски индекс

BELEX15: 790.44▲ **+1.51%****Число на деня****Обем****330 371**

▶ акции на "Булленд инвестмънтс" АДСИЦ - София сменеха собственика си на борсата. Книжката пое втиняха с 0.89% по време на сесията

Световни индекси

Германският индекс се понижи

DAX: 7116.21▼ **-0.76%**

Спаг отчете американският индекс

Dow Jones: 12 356.74▼ **-0.31%**

Водещият индекс в Токио се оцвети в зелено

Nikkei225: 9562.05▲ **+1.48%****Спаг****Deutsche Post****3.70%**

▶ книгата на германските пощи пое втиняха до 13.02 EUR

Поскъпване**Fresenius****0.76%**

▶ акциите на германския производител на медицинско оборудване поскъпнаха до 71.27 EUR

Световните излишъци на платина бързо нарастват

Слабото производство в Япония води до по-ниско търсене на ценния метал

Глобалният излишък от платина може да се увеличи осем пъти, след като земетресението в Япония през март намали производството на автомобили в страната. Това смъкна търсенето до най-ниското ниво от 28 години насам по данни на най-големия японски преработвател Тапака Kikinzoku Kogyo. Предлагането вероятно ще надхвърли търсенето с пет тона тази година, сравнено с излишък от 600 кг миналата година, казват от компанията. Инвеститорите увеличаваха запасите си от платина по-бързо от всеки друг скъпоценен метал поради опасения, че добивните компании, които вече копаят на дълбочина над 2 км, няма да успеят да отговорят на рекордното потребление.

Автопроизводство

Повишеното предлагане вероятно ще спре растежа

на цените на платината, които са се качили с 18% за последната година. Паладиумът е скочил със 71%. И двата метала се използват в устройствата за намаляване на вредните емисии на автомобилите. Компании като Toyota и Honda обаче намалиха производството си, след като земетресение и цунами опустошиха част от Северна Япония на 11 март. Страната генерира 15% от световното търсене на платина. Общо 40% от метала в глобален мащаб се използва за автомобилни катализатори, 47% е употребата му в Япония.

Продажбите на коли в Япония спаднаха през април за осми пореден месец след приключването на правителствена програма за субсидиране. Продажбите на автомобили, камиони и автобуси са спаднали с 51% спрямо предишната година до рекордно ниските 108 824 машини. През март спадът в продажбите е бил 37%.

Неясна цена

Тази година търсенето на платина в Япония може

СНИМКИ BLOOMBERG

да спадне до около 30 тона, сравнено с 35.9 тона миналата година. Това е най-ниското равнище от 1983 г. насам. Според прогнозите на Bank of America и

Merrill Lynch средната цена на платината тази година ще е 1838 USD за унция, надолу от предвижданите 2000 USD преди земетресението. Най-големият про-

изводител на метала в света Anglo American Platinum обаче прогнозира средна цена от 2000 USD поради оскъпяването на южноафриканския ранд, което води

до по-високи разходи за добив, а те потенциално отблъскват производителите. Именно от Южна Африка идват 76% от световната платина. □

Повишение

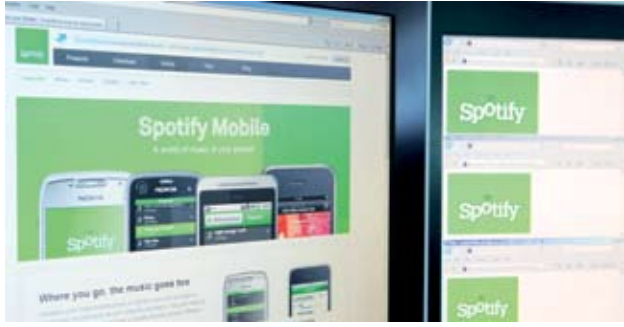
▶ Цената на житото се покачи за втори пореден ден в Чикаго след спекулации, че сухото време може да е убедило посежите в Германия, Франция и Великобритания - най-големите производители в Европа. Царевицата и соята също поскъпнаха след забавяне на посежите в Съединените щати

Цена (НСА) на недистрибутивна единица клас А за 25.05.2011 г.

Pioneer Funds u Pioneer P.F.	Pioneer Funds u Pioneer P.F.	
	USD клас	EUR клас
Pioneer Funds - Американски Фонд Пайъниър	5,98	4,25
Pioneer Funds - Акции от Средиземноморския регион и Развиваща се Европа	26,58	18,89
Pioneer Funds - Японски акции	2,45	1,74
Pioneer Funds - Акции на развиващи се пазари	11,09	7,88
Pioneer Funds - Акции Китай	12,61	8,96
Pioneer Funds - Акции от Азия без Япония	9,1	6,47
Pioneer Funds - Европейски потенциален	123,5	87,77
Pioneer Funds - Американски компании със средна капитализация	8,42	5,98
Pioneer Funds - Водещи Европейски Компании	7,32	5,2
Pioneer Funds - Глобален екологичен	215,36	153,06
Pioneer Funds - Облигации на развиващи се пазари	13,39	9,52
Pioneer Funds - Американски Високодоходен	9,9	7,03
Pioneer Funds - Стратегически доход	9,5	6,75
Pioneer Funds - Европейски корпоративни облигации	10,21	7,26
Pioneer Funds - Европейски облигации	10,77	7,66
Pioneer Funds - Краткосрочен в щатски долари	6,17	4,38
Pioneer Funds - Краткосрочен в евро	8,64	6,14
Pioneer Funds - Глобален селективен	76,15	54,12
Pioneer P.F. - Евро ликвидност		51,14
Pioneer P.F. - Глобален дефанзивен 20	8,43	5,99
Pioneer P.F. - Глобален балансиран 50	69,23	49,2
Pioneer P.F. - Глобален промени		51,79
Pioneer Funds - Стоков Алфа	66,95	47,58
Pioneer Funds - Глобални Облигации Агрегатен	89,59	63,67
Pioneer Funds - Европейски акции стойност		72,09
Pioneer Funds - Американски ръст фундаментален	118,51	84,23
Pioneer Funds - Глобален гъвкав	97,49	69,29
Pioneer Funds - Абсолютна доходност мулти стратегия		54,26
Общо активи от директни продажби на Pioneer Funds u Pioneer P.F. в България (без продукт Авангард)	€ 86 850 254	

С условията за инвестиране в Pioneer Funds (Фондове "Пайъниър") и Pioneer P.F. (Пайъниър П.Ф.) можете да се запознаете във всички клонове на УНИКРЕДИТ БУЛБАНК АД или на адрес www.pioneerinvestments.cz/bg, УниКредит Булбанк АД създаде безплатната телефонна линия 0 800 14 000 (Телефонната линия е на цената на един градски разговор, независимо откъде се обаждаме.). Предшните резултати от дейността на Фонда нямаат по необходимост връзка с бъдещите резултати от тази дейност. Стойността на инвестициите и доходът от тях могат да се повишат, но и понижат без гаранция за печалба и при съществуването на риск за инвеститорите да не си възстановят пълния размер на вложените от тях средства. Инвестициите във Фонда не са гарантирани от гаранционен фонд, създаден от държавата, или с друг вид гаранция.

Facebook пуска музикална услуга заедно със Spotify

►Новата услуга ще има покритие само в страните, в които Spotify вече се предлага СНИМКА BLOOMBERG

Новото приложение ще стартира до две седмици, но няма да е достъпно в България

Социалната мрежа Facebook заедно с една от най-големите компании за стрийминг на музика Spotify разработват музикална услуга, която трябва да стартира до 1-2 седмици, твърдят източници, близки до сделката, цитирани от сп.

Forbes. Новата услуга ще носи името Facebook Music или Spotify on Facebook. Услугата е в процес на тестове в момента, но след като стане достъпна, потребителите на Facebook ще видят икона на Spotify вляво от потока им с новини, където се намират и иконите за снимки и събития.

Начин на функциониране
Натискането на иконата ще

стартира инсталиране на услугата на компютъра и ще позволи на потребителите на Facebook да слушат музика от огромната библиотека на Spotify директно от социалната мрежа. Услугата ще предлага на потребителите и едновременно слушане на музика с приятели.

Колко ще струва
Новото приложение ще има покритие само в страните, в

които Spotify вече се предлага. Това изключва огромния пазар в САЩ. Сред губещите е и България. В момента Spotify е достъпна в седем страни, като има два типа услуга. Безплатната позволява до 10 часа стрийм на музика месечно, а платената е неограничена. Цената на премиум услугата е 10 GBP във Великобритания и 10 EUR в останалите страни.

Илия Темелков

КОРПОРАТИВНИ СЪОБЩЕНИЯ И ОБЯВИ НА ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ

АНТИДОПИНГОВ ЦЕНТЪР
обявява конкурс за длъжността
"ДЪРЖАВЕН ЕКСПЕРТ"
в Контролно-медицинска комисия

Минимални и специфични изисквания, определени в нормативен акт:

1. Минимална образователна степен за заемане на длъжността – магистър, специалност "медицина";
2. Професионален опит: 4 години;
3. Ранг – III младши.

Допълнителни умения и квалификации, носещи предимство за кандидатите:

- Придобита образователна квалификация "магистър", специалност "медицина";
- професионален опит в областта на спортната медицина;
- умения за работа с продуктите на MS Office /Word, Excel/ и Internet;
- управленски, комуникативни и организационни умения;

Цел на длъжността:
Организира дейността на контролно-медицинската комисия и контролира спазването на международните стандарти за допингов контрол. Размер на основната заплата за длъжността - 595 лева.

Начинът за провеждане на конкурса е:

1. Решаване на тест.
2. Интервю.

Необходимите документи, които следва да бъдат представени от кандидатите за участие в конкурсите са:

1. Заявление за участие в конкурса, съгласно приложение № 2 към чл. 17, ал. 1 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители;
2. Декларация по чл. 17, ал. 2, т. 1 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители;
3. Копие от документи за придобита образователно - квалификационна степен, допълнителна квалификация и правоспособност, които се изискват за длъжността;
4. Копия от документи, удостоверяващи прогължителността на професионалния опит.

Документите следва да бъдат представени лично или чрез пълномощник в 10 – дневен срок от публикуване на обявата на адреса на Антидопинговия център - гр. София, ул. "Никола Габровски" № 1, стая 27, от 10.30 до 12.00 и от 13.30 до 16.30 часа.

Списъците и други съобщения във връзка с конкурса, ще се обявяват на информационните табла във фоайето на партера на Антидопинговия център.

АНТИДОПИНГОВ ЦЕНТЪР
обявява конкурс за длъжността
"ГЛАВЕН ЕКСПЕРТ"
в Направление „Правно и административно обслужване“

Минимални и специфични изисквания, определени в нормативен акт:

1. Минимална образователна степен за заемане на длъжността – бакалавър;
2. Професионален опит: 3 години;
3. Ранг – IV младши.

Допълнителни умения и квалификации, носещи предимство за кандидатите:

- Придобита образователна квалификация "бакалавър", специалност "западна филология";
- професионален опит в области, свързани с международни и административни дейности;
- умения за работа с продуктите на MS Office /Word, Excel/ и Internet;
- управленски, комуникативни и организационни умения;

Цел на длъжността:
Да осъществява цялостното административно обслужване на дейността на Антидопинговия център.

Размер на основната заплата за длъжността - 550 лева.

Начинът за провеждане на конкурса е:

1. Решаване на тест.
2. Интервю.

Необходимите документи, които следва да бъдат представени от кандидатите за участие в конкурсите са:

1. Заявление за участие в конкурса, съгласно приложение № 2 към чл. 17, ал. 1 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители;
2. Декларация по чл. 17, ал. 2, т. 1 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители;
3. Копие от документи за придобита образователно - квалификационна степен, допълнителна квалификация и правоспособност, които се изискват за длъжността;
4. Копия от документи, удостоверяващи прогължителността на професионалния опит.

Документите следва да бъдат представени лично или чрез пълномощник в 10 – дневен срок от публикуване на обявата на адреса на Антидопинговия център - гр. София, ул. "Никола Габровски" № 1, стая 27, от 10.30 до 12.00 и от 13.30 до 16.30 часа.

Списъците и други съобщения във връзка с конкурса, ще се обявяват на информационните табла във фоайето на партера на Антидопинговия център.

П О К А Н А

Съвета на директорите на Акционерно дружество с фирма „Нитекс-50“ АД, ЕИК121146415, със седалище и адрес на управление гр. София, Гара Искър, ул. Поручик Христо Топрачиев №10 на основание чл. 223 от ТЗ, свиква редовно общо събрание на Дружеството на 29.06.2011 г. от 11.00 часа в седалището на Дружеството, гр. София, Гара Искър, ул. Поручик Христо Топрачиев №10, а при липса на кворум, на основание чл. 227 от ТЗ събраниято ще се проведе на 15.07.2011 г. в 11.00 часа на същото място при следния дневен ред.

1. Приемане на годишен доклад за дейността на Дружеството през 2010 г.
Проект за решение: ОС приема годишния доклад за дейността на Дружеството през 2010 г.
2. Отчет на Съвета на директорите за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление.
Проект за решение: ОС приема отчета на СД за прилагане на международно признатите стандарти за добро корпоративно управление.
3. Приемане на годишен финансов отчет на Дружеството за 2010 г.
Проект за решение: ОС приема годишен финансов отчет на Дружеството за 2010 г.
4. Приемане на доклада на регистрирания одитор за одита на годишния финансов отчет на Дружеството за 2010 г.
Проект за решение: ОС приема доклада на регистрирания одитор за одита на годишния финансов отчет на Дружеството за 2010 г.
5. Освобождение от отговорност членовете на Съвета на директорите на Дружеството за дейността им през 2010 г.
Проект за решение: ОС освобождава от отговорност членовете на Съвета на директорите на Дружеството за дейността им през 2010 г.
6. Приемане на решение за избор на орган, осъществяващ функциите на Одитен комитет на дружеството.
Проект за решение: ОС избира СД за орган, осъществяващ функциите на Одитен комитет на дружеството.
7. Приемане на решение за размера на възнаграждението на членовете на Съвета на директорите на дружеството на всеки от тях да бъде нето по 500,00лв.
Проект за решение: ОС приема решението на Съвета на директорите на дружеството, за размера на възнаграждението им на всеки един от тях.
8. Избор на регистриран одитор за одит на годишния финансов отчет за 2011 г.
Проект за решение: ОС приема предложението на Съвета на директорите и избира регистриран одитор за одит на годишния финансов отчет за 2011 г. а именно проф. д-р Михаил Динев, фирма ЕТ ДЕС.
9. Приемане на отчет на Директорите за връзка с инвеститорите за дейността му през 2010 г.
Проект за решение: ОС приема отчет на Директора за връзка с инвеститорите за дейността му през 2010 г.

При липса на кворум, на основание чл. 227 от ТЗ, Общото събрание ще се проведе на 15.07.2011 г. в 11.00 часа, на същото място и при същия дневен ред.

- Капитала на дружеството е разпределен в 4 400 000 акции. Акциите са поименни и безналични и всяка от тях е с право на глас.
- Правото на глас се упражнява от лицата, вписани в регистрите на Централния депозитар като акционери 14 дни преди датата на общото събрание.
- Всички притежатели на акции от Дружеството са поканени и имат право да участват и гласуват лично или чрез пълномощник в общото събрание. Членовете на Съвета на директорите не могат да представляват акционери.
- Писмените материали за събранията са на разположение на акционерите по седалището и адреса на управление на дружеството: гр. София, Гара Искър, ул. Поручик Христо Топрачиев №: 10, всеки работен ден от 8,00 часа.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013
Операция BG161PO003-2.1.06 „Технологична модернизация в малки и средни предприятия“

Образец на обява за откриване на процедура за определяне на изпълнител
По м.1 (5) от Заповед № Р - 79/30.03.2011 г.

О Б Я В А
за
ОТКРИВАНЕ НА ПРОЦЕДУРА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛ

На основание чл.14, ал. 2 във връзка с чл.7, т. 1 от Постановление № 55 на МС от 2007 г. за условията и реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициенти на договорена безвъзмездна финансова помощ от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, Съвместната оперативна програма за трансгранично сътрудничество „Черно море 2007 – 2013г.“ и от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство,

„БАНКЪЕР“ ЕООД

със седалище в гр. София 1527 и адрес на управление: ул. Проф. Милко Бичев, № 13, адрес за кореспонденция: гр. София, ул. Проф. Милко Бичев, №13, тел.: 0888 522 025, факс: 02/943 92 06, интернет адрес: www.bankware.bg, лице за контакт: Симона Симонова Сребранова, на длъжност Прокурист, тел.: 0888 522 025, в качеството си на бенефициент по Договор за безвъзмездна финансова помощ №N2TMM-02-

102/18.02.2011г. обявява процедура за определяне на изпълнител - открит избор с обект: **„Доставка на хардуер и разработване на софтуер за интегрирана система за резервации на спортни, културни и бизнес обекти“.**

Обособена позиция № 1 – Хардуер

1. Интернет сървър – 2 броя
2. Непрекъсващо токозахранващо устройство UPS – 1 брой
3. NAS 2TB устройство за архивиране на данни със софтуер – 2 броя
4. Работна станция 1 и 2 – 2 броя
5. Работна станция 3 – 1 брой
6. Работна станция 4 – 1 брой
7. Мрежово оборудване – 1 брой

Обособена позиция № 2 – Софтуер

Проектиране и разработване на интегрирана информационна система

Пояснителният документ и документацията за провежданата процедура могат да се получат на адрес: гр. София 1527, ул. проф. Милко Бичев №13 всеки работен ден от 09:00ч. до 17:00ч.

Пояснителният документ е публикуван и на следните интернет адреси:

1. www.ibsmc.org - интернет адреса на УО/ДО (чл.14 ал.2)
2. http://www.eufunds.bg - интернет адреса на Единния информационен портал за обща информация за управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз на Република България (§ 4Г от Заключителните разпоредби)
3. www.bankware.bg - (интернет адреса на възложителя в случай, че има такъв)

Оферти се подават на адрес: гр. София 1527, ул. проф. Милко Бичев №13 до 17.00ч. на 13.06.2011г.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от „Банкюер“ ЕООД и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за регионално развитие
Инвестираме във вашето бъдеще

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013
www.opcompetitiveness.bg

Образец на обява за откриване на процедура за определяне на изпълнител
По м.1 (5) от Заповед № Р - 79/30.03.2011 г.

О Б Я В А
за
ОТКРИВАНЕ НА ПРОЦЕДУРА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛ

На основание чл.14, ал. 2 във връзка с чл.7, т. 1 от Постановление № 55 на МС от 2007 г. за условията и реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициенти на договорена безвъзмездна финансова помощ от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, Съвместната оперативна програма за трансгранично сътрудничество „Черно море 2007 – 2013г.“ и от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство,

„МЕГАПРИНТ ТРАНСФЕРС“ ООД

със седалище в и адрес на управление: ул. „Густав Вајганг“ № 9, ет. 2, ап.10, адрес за кореспонденция: гр. Варна, бул. „Владислав Варненчик“, № 257, тел.: 052 504749, факс: 052 504749, Интернет адрес: megaprint@abv.bg, лице за контакт: Любомира Александрова Димова, на длъжност Упра-

вител, тел.: 052 504749 в качеството си на бенефициент по Договор за безвъзмездна финансова помощ № BG 161 PO 003 – 2.1.06-0263-C0001 / 2TMM-02-69/18.02.2011 обявява процедура за определяне на изпълнител открит избор с обект: **Доставка, инсталиране и изпитване на автоматична цилиндрична ситопечатна преса**

Пояснителният документ и документацията за провежданата процедура могат да се получат на адрес: гр. Варна, бул. „Владислав Варненчик“, № 257, всеки работен ден от 09.00 ч. до 17.00 ч

Пояснителният документ е публикуван и на следните интернет адреси:

1. http://www.ibsmc.org / - интернет адреса на УО/ДО (чл.14 ал.2)
2. http://www.eufunds.bg - интернет адреса на Единния информационен портал за обща информация за управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз на Република България (§ 4Г от Заключителните разпоредби)
3. http://www.megaprint-transfers.com - (интернет адреса на възложителя в случай, че има такъв)

Оферти се подават на адрес: гр. Варна, бул. „Владислав Варненчик“, № 257, до 17:00 ч. на 11/07/2011 г.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Мегাপринт Трансферс ООД и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.

Пари

КОРПОРАТИВНИ СЪОБЩЕНИЯ И ОБЯВИ НА ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ

Търгове, конкурси, Корпоративни промени, Покази за обществени поръчки, Търгови предложения

Цена за публикация:
0.66 лв./колон мм/ без ДДС

Срок за подаване на заявките: до 11 ч. в деня преди публикация

Изменения по наредби, Процедури по приватизация, Уведомления и други обяви от частната и държавната сфера

За допълнителна информация и заявки:
тел.02/4395 853, e-mail: reklama@pari.bg

АВТОПАРИ

Дзен, или изкуството да промениш Antara

Всъдеходът на Opel е освежен в посока повече комфорт

Когато дойде време за промени, осъзнаваме, че всъщност старото изобщо не ни липсва. Окриляваме се от желанието си да получим нещо ново, свежо и различно. И въпреки това някъде вътре в нас се събужда гласът на разума, който казва: "Поспри за миг", защото радикалният обрат на ежедневието в крайна сметка понякога води до хаос и загуба на посока. Вероятно окрили от такива философски размисли, екипът зад Opel Antara е провел няколко брейн-сторминга и е излязъл с резюме на необходимите мерки, които ще доведат до светло бъдеще без сътресения. Antara е освежена и променена, усеща се като приятен и комфортен SUV, без обаче да къса с миналото на своя фундамент.

Прилики и разлики

Фундаментът зад Opel Antara се нарича Chevrolet Captiva, с който вътрешнокорпоративната логика на General Motors повелява да дели своето потекло. На външен вид и погледнати от страни, двата автомобила са като близници. Разли-

ките са в дизайна на радиаторната решетка, оформлението на фаровете и стоповете, както и в интериора, където за Opel е запазено предимството на по-модерния и иновативен избор от допълнително оборудване. Това е и оправданието за малко по-високите цени за Antara.

Фейслифтът на Antara е засегнал много леко външния облик на модела. Вместо това инженерите на Opel са преценили, че нищо му няма на техния играч, но е много важно да прекара известно време във фитнеса в йога центъра, където да подобри вътрешния си баланс. Резултатите са сензационни, особено за всички, които са имали шанс да опитат предишната Antara. Промените в окачването са добавили много търсената екстра "комфорт на пътя". Двигателите са модернизирани (повече мощност при по-нисък разход и вредни емисии), скоростните кутии са променени, като крайният ефект е много динамичен и приятен баланс в задвижването (важи в пълна сила за дизеловите модификации и в по-малка - за бензиновите). Новият 2.2-литров турбодизел с мощност 184 к. с. е модерен агрегат, който впечатлява със сила, но и характерен звук при изгарянето. Добре е, че звукоизолацията на купето е много добра, така че при дълъг път на практика не би следвало да можете да направите разликата между бензин и дизел.

Първа, втора... скорост

Новата шестстепенна ръчна скоростна кутия е прецизна,

макар и малко твърда. Превключването на предавките изисква от вас концентрация и ясна визия за предстоящата маневра. Добро впечатление прави синхронизацията на отделните скорости, което ще ви позволи да карате Antara хем по-динамично, ако е необходимо, хем спокойно и икономично, когато търсите повече комфорт.

Както преди

Всичко друго в Antara си е останало както преди. За съжаление арматурното табло не е сменено с модерните еквиваленти в гамата на Opel, познати ни от Astra и Insignia. Същото важи и за някои пластмаси по облицовките. Седалките обаче са претърпели съществен редизайн, като допринасят за доброто усещане по време на дълъг път. Antara все така може да бъде поръчана само като петместна модификация за разлика от технологичния си събрат Captiva, който е достъпен и в седемместна модификация. Все така можете да избирате между предно предаване и задвижване 4x4. До този момент Antara е по-скоро стратегическо предложение на марката Opel в силно оспорвания сегмент на компактните SUV. Бъдещето му ще продължи да бъде същото - за ентузиаста на марката Opel, за хора с вътрешен стремеж към неочакваните решения и за всички други, които търсят промяната.

Александър Бойчев

Сгъваеми седалки

Товарните възможности на Antara са впечатляващи. При сгънати задни седалки и облегалка на пътника до водача получавате пространство с дължина от 2.65 метра. В нормално състояние обаче багажникът събира едва 420 литра.

Ръчна спирачка

Всички Antara вече са оборудвани серийно с електрическа ръчна спирачка, която се активира с бутон. Системата е особено удобна за млади шофьори и за дамите - тъй като системата автоматично се деактивира при потегляне, автомобилът може да потегля по-лесно при наклон или на светофара.

Opel Antara 2.2 CDTI

Двигател редови 4-цилиндров турбодизел; работен обем 2231 куб. см; мощност 184 к. с./135 kW; въртящ момент 400 Nm от 2000 об/мин; трансмисия шестстепенна механична; тегло 1885 kg; ускорение 0-100 км/ч: 9.6 сек; максимална скорост 200 км/ч; среден разход 6.6 л/100 км; емисии CO2 на км 175 г; цена 59 280 лв.

Фотографията е бизнес, но

В момента най-много се печели от снимки на сватби, семейни и корпоративни тържества

Пазарът на фотографията в България все още не е развит и отчита почти незначителни приходи. Основната причина за това са многото проблеми, които съпътстват правенето на фотографски бизнес у нас, както и фактът, че той е силно обвързан с икономическото състояние на България. Това мнение споделят повечето от фотографите у нас, които до известна степен са успели да превърнат занаята си в бизнес. „Фотографията не е добър избор за правене на много пари, особено в нашите условия. Бизнесът е на много ниско ниво“, коментира Темелко Темелков, един от най-известните и успели български рекламни фотографи.

Ниски цени, ниско качество

Проблемите, които съпътстват правенето на фотографски бизнес, като че ли са повече от стимулите да се захванеш с него. Един от тях е, че у нас няма фотографска асоциация, която да следи и да подпомага развитието на пазара. Оказва се също, че липсват критерии за качество на снимките, както и механизми за ценообразуване, които да задават определено ниво. Трудно е и да се говори въобще за някакво ниво на фотографията в България.

Една от основните причини за този пазарен хаос е достъпността на фотографската техника, смятат професионалистите. „Има много млади момчета и момичета, които идват от малки градове с добра техника, но без опит. Те решават, че могат да снимат, но предлагат много ниски цени за труда си и така снижават качеството, правят дъмпинг на пазара“, обяснява Петър Петров, който е съосновател на фотографска агенция Impact Press Group.

Достъпността на фотографската техника обаче не е единственият проблем, а само един от поредицата. Според Петров медиите в България не обръщат достатъчно внимание на визията и подценяват труда на фотографите. „Визуалните редактори в българските медии не са много компетентни и не правят разлика меж-

Акценти

► **Няма фотографска асоциация**, която да следи и да подпомага развитието на пазара

► **Фотографската техника е достъпна** и много непрофесионалисти се занимават с фотографски бизнес

► **Липсват критерии за качество** и механизъм за ценообразуване във сферата на фотографията

► **Продуктовата фотография е слабо развита**, а семейната фотография става все по-популярна

► **Facebook и лични страници са основните рекламни канали** за фотографите

ду хубава и посредствена снимка“, казва той. Затова неговата агенция от близо 12 години работи предимно с чуждестранни клиенти. „С няколко часа работа за чуждо издание или агенция ние печелим повече, отколкото ако работим цял месец за четири или пет български медии“, допълва той. Друг проблем са ниските цени на снимките в България поради липсата на критерии за качество.

„Няма много пари във фотографията, но има клиенти и работа“, твърди Темелко Темелков. Според него изкуството, наречено фотография, не би могло да се превърне в голям бизнес, особено в България. Това се отнася дори за рекламната фотография. Песимизмът на Темелков е продиктуван от факта, че у нас няма производство, което пречи на продуктовата фотография да се развива добре. „Повечето продукти се произвеждат в чужбина, където се прави и тяхната реклама“, допълва той.

Печелившето звено

Оказва се, че в България в момента най-добре би могло да се печели от сватбена фотография, както и от заснемане на семейни или корпоративни тържества. „Пазарът на сватбената фотография се развива много добре през последните години. Има конкуренция, което вдига нивото“, казва Камелия Атанасова, която от две години се занимава

професионално със сватбена фотография и в момента е един от най-популярните творци в тази област. Според нея младоженците напоследък обръщат особено силно внимание на сватбените си снимки, защото те оставят незаличим спомен. Клиентите стават все повече с всяка изминала година, допълва тя. Дори да има известна сезонност при този тип бизнес, той се развива с най-бързи темпове и най-успешно. Цените в тази сфера държат определено ниво. Те стигат от 400 до 1000 лв. за наистина добра фотосесия, изпълнена от професионалист. „За едни ден работа тези хора изкарват месечната заплата на колегите си фотографи в медиите“, коментира Петър Петров.

Семейната фотография също добива популярност в България, казва Камелия. Тя се занимава и със заснемане на фотосесии на бременни жени, деца и семейства. Тайната ѝ е в личното отношение към клиентите и активността, която проявява в работата си.

Пътят на успеха

Според нея, както и според Петър Петров, за развитието на успешен фотографски бизнес е необходим много добър PR и реклама. Засега обаче не може да се каже, че нивото на рекламата в този бизнес е високо. Основният канал, който ползват повече фотографи на свободна практика за популяризирането на портфолиото си, е Facebook, както и лични уебстраници. Темелко Темелков пък споделя, че реинвестицията в техника също е от голямо значение за успеха на фотографския бизнес. „Един млад фотограф би трябвало да започне с нещо малко, после да реинвестира, докато достигне ниво, което го задоволява професионално и финансово“, казва той. Колко години минават, преди да се достигне това ниво - професионалистите са категорични, че този въпрос е строго индивидуален и зависи най-вече от активността на фотографа.

Елена Петкова

Разходи

3000

► лв. е минималната цена на студийното осветление, от което има нужда всеки професионален фотограф

Инвестиции

10

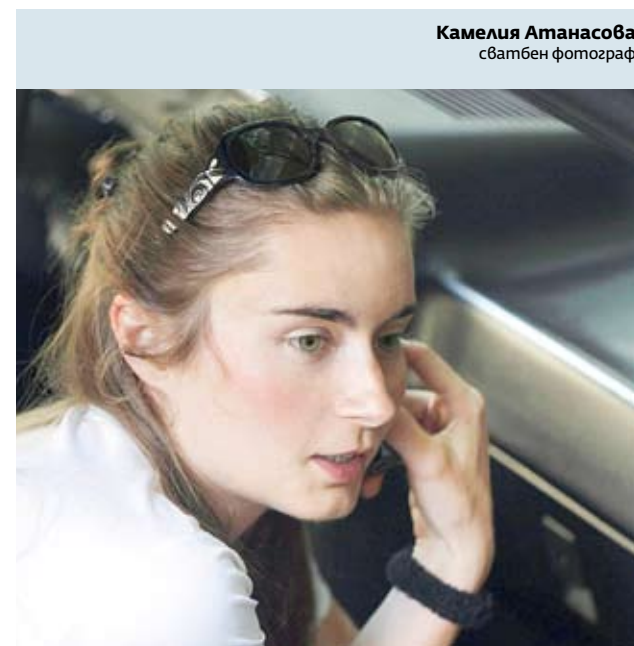
► хил. лв. е минималната инвестиция за започване на професионален фотографски бизнес, твърдят вече утвърдени фотографи. Тя включва купуването на тяло и обективи. За оборудването на фотостудио са необходими понякога и стотици хиляди левове в зависимост от нивото му

не и в България

СНИМКИ КАМЕЛИЯ АТАНАСОВА

” Пазарът на сватбената фотография се азвива през последните години. Има конкуренция, което вдига нивото

Камелия Атанасова
сватбен фотограф

СНИМКИ ПЕТЪР ПЕТРОВ

” Не може да се говори за реален бизнес в агенционната фотография, защото медиите не правят разлика между хубава снимка и посредствена снимка

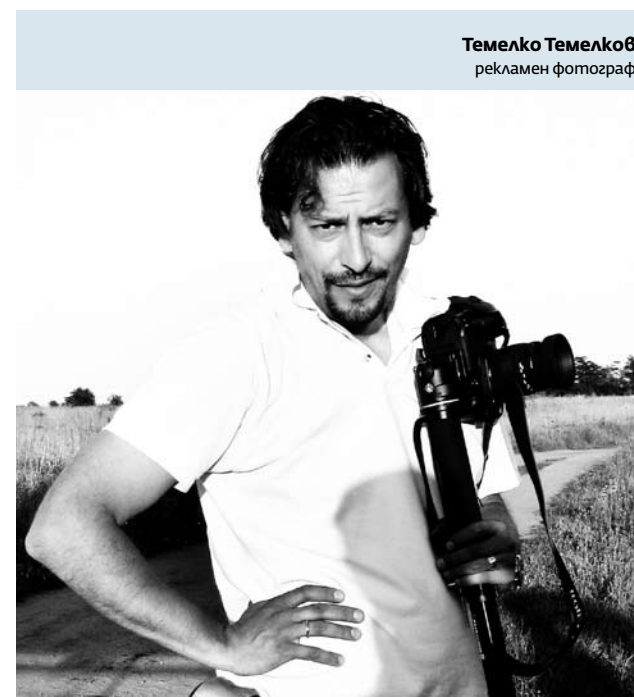

Петър Петров
съсnownател на агенция Impact Press Group

СНИМКИ ТЕМЕЛКО ТЕМЕЛКОВ

” Фотографията не е добър избор за правене на много пари, особено в нашите условия. Бизнесът е много дребен

Темелко Темелков
рекламен фотограф

Научи ме да снимам

Фотошколите не са никак малко, но повечето от тях промотират останалите си услуги и продукти

“Фотографията е айсберг. Има масов интерес към видимата му част. Откакто фотографията стана общодостъпна чрез дигиталните технологии, честотата на курсовете и броя на участниците рязко се повишиха.” Това разкрива Николай Трейман, собственик на Фото “Братя Трейман”, което организира 12 вида курсове по фотография. Братя Трейман преподават фотография от 18 години, като постоянно се стремят да внушават, че скритата част на айсберга е истинската и най-интересната. За тях курсовете са допълнителен доход. Според Николай Трейман при курсовете не може да се говори за бизнес в прекия смисъл на думата, защото печалбата не е център и смисъл на заниманието.

Бизнес или не

“Безпокоя се, когато се появи активен бизнесмен без отношение към фотографията и вкара тази дейност в друга координатна система. Така преди години “фотографии” с бизнес самочувствие навлязоха в естетическата сфера и резултатът беше плачевен”, твърди Трейман.

Курсовете не са основен бизнес и за “Фото Форум Студио”, споделя Бони Бонев - собственик на “Фото Форум”, един от най-големите сайтове за фотография у нас. Те са само част от дейността на сайта и подпомагат финансово дейността на студиото - за разходи за на-

еми и консумативи, както и за възможността на фотографите да предоставят безплатна консултация и помощ на потребителите. “Обученията, които се извършват във “Фото Форум” е трудно да се определят като “бизнес”, а и за нас е неприемливо да ги категоризираме по този начин, особено в контекста на термини като “пазари”, “проценти” и “печалби”, заявява Бонев.

Петър Чолаков от Great Photo Art е на малко по-различно мнение. “Фотографията е сладък бизнес стига да знаеш как да се прави”, твърди той. За Great Photo Art школата по фотография е основен бизнес. Чолаков смята, че от курсовете по фотография би могло да се печели, и то доста добре, стига хората, които се занимават с този бизнес, да притежават уменията да усещат от какво имат нужда техните клиенти. “Много е важно да си гъвкав, креативен, иновативен - винаги да предлагаш нещо ново, различно и най-вече забавно. Хората научават повече, когато се забавляват, докато учат”, допълва фотографът.

Млад пазар

“Бизнесът с фотографски курсове се разви през последните 5 години”, разказва Чолаков. Преди това са съществували предимно частни уроци, преподавани от известни имена в българската фотография. Днес съществуват много школи, дори и чуждестранни. Характер-

но за повечето от тях обаче е, че работят предимно с рекламна цел. Тоест промотират останалите си услуги и продукти чрез курсовете. Според Чолаков това, от една страна, е плюс за бизнеса им, но от друга е минус, защото много често в такива случаи не се влага достатъчно всеотдайност в преподаването.

Евгени Димитров от “Булфото” също е на мнение, че от курсове се печели добре, но не начесто. За “Булфото” това е страничен бизнес с малък процент от общия. Обученията, които те правят, са професионални - за технически и творчески подготвени фотографи, които искат да специализират фоторепортаж. Преподават се специфичните неща, необходими за фоторепортера, за да се справи на събитие - начините за акредитация, как противичат различните събития, техническите особености, как се комуникира с хората на събитие, кои снимки се продават в медиите, графичите за предаване на броя и дори облеклото за определени случаи.

За колко време се става фотограф

Обученията на “Булфото” продължават от три дни до седмица, докато курсистите на Great Photo Art сами избират колко интензивен и продължителен да бъде курсът за тях. Има определен брой часове, които задължително трябва да бъдат взети, кога и как - зависи от

► Бизнесът с фотографски курсове у нас е още млад, но от него се печели добре, коментират професионалните фотографи

СИМКИ GREAT PHOTO ART

Помолихме професионалните фотографи да дадат 5 съвета към начинаещите си колеги - неща, които преподават и по време на курсовете си. Ето как звучи фотографската им философия:

10-те заповеди на Любомир Бенковски-Бенджи, “Булфото”

1 Човекът е Господ Бог твоя! Да нямаш снимка без него!

2 Не го праби кумир туй, на което правиш

изображение. Дали е горе на небето, долу на земята, във водата, под земята. Не му се кланяй и не му служи!

3 Не изговаряй напрасно името на този, когото снимаш! Извикай го да се обърне към теб!

4 Помни за задния план, за да го използваш. Задният план говори за събитието. Шест пъти се премести, ако трябва, седмата позиция избери!

5 Почитай вестникарите! Да имаш снимки на високо и наширо-

ко. Така ще ти бъде добре и ще прогадеш снимка!

6 Не убивай събитието с протоколни снимки!

7 Не прелюбодействай по време на снимки! След това може!

8 Не пропускай да откраднеш добра снимачна точка и идея!

9 Не лъжесвидетелствай с фотошопа за хора и неща, дето не са били на събитието!

10 Не спирай да пожелаваш интересен и необичаен ракурс. Влез в калта на нивата; в обора на вола; или се покатери на гърба на осела. Нищо не е забранено за интересната снимка!

Съветите за начинаещи фотографи на Николай Трейман, фото “Братя Трейман”

3 Мислете за светлината.

4 Ограниченията понякога са полезни, дават повече творчески възможности.

5 Фотографията не е само средство за забавление,

1 Обичайте апарата си, тази любов ще се пренесе и върху снимките ви.

2 Сюжетът е суров материал, от вас зависи какъв образ ще придобие.

отнасяйте се към нея с уважение и задълбочен интерес.

Цени Колко струват курсовете

- ▶ Great Photo Art: 120-800 лв.
- ▶ "Фото Форум": 200 лв.
- ▶ "Булфото": 250-500 лв.
- ▶ "Братя Трейман": 280-310 лв.

тях. В някои от модулите те сами избират и какво точно искат да научат.

"Братя Трейман" пък предлагат тригодишна школа, чрез която фотографията се превръща в "постоянна потребност и насъщно преживяване" по думите на Николай Трейман. Други курсове, които те предлагат, са "Светът, който ни заобикаля", "Светът вътре в нас" и "Светът като произведение на изкуството, или философия на фотографията". Продължителността на всяко ниво е три месеца.

"По-краткото обучение не може да осигури пълноценно възприемане", категоричен е Трейман. Той разказва, че някои курсове са житейски вододел: "един става фотограф, друг си хваща гадже, а вече имаме и семейна двойка, на която им се роди момченце".

Курсовете, които провежда "Фото Форум", са по-интензивни и продължават десет работни дни, по три учебни часа на ден - лекции и упражнения. Това са общообразователни курсове, а не такива за професионална квалификация. Целта на тези курсове е да дадат на начинаещите любители основа, върху която биха могли да надграждат, ако имат желание. Има две нива - за начинаещи и за напреднали. Преподават се основи на фотографията, като се започва от фотографската техника, минава се през работа със светлината, композицията, цветовете и цветната

хармония и се завършва с лекции и упражнения, свързани с основните жанрове във фотографията - портрет, пейзаж, репортаж и т. н.

Кой снима

"Сред курсистите имаме и мениджъри на фирми, и ПР специалисти, и програмисти. Някои от тях после ни стават нещатни сътрудници. Един от най-бойните ни курсисти е управител на фирма за дистрибуция на кафе, а е по първите страници поне през седмица", разкрива Евгени Димитров от "Булфото". От курсовете на "Фото Форум" се интересуват предимно млади хора, но не са изключения и участници над средната възраст.

При "Братя Трейман" се обучават предимно запалени фенове на фотографията със свободно време и възможности. "При нас идват и много ученици и студенти, които възнамеряват да се занимават професионално с фотография", споделя Николай Трейман.

Пазар в светла бленда

"Пазар има и той все още не е пренаситен", казва Чолаков и напомня, че при фотографията не трябва да се осланяш на конвенционалните методи за правене на бизнес. Въпреки че за повечето школи преподаването не е основен приход, фотографите споделят, че към курсовете определено има интерес и в този бизнес има бъдеще.

Теогора Мусева

Агенционната фотография

В кадър

▶ Наг 100 издания по цял свят публикуваха точно тази снимка от бомбардировките над Либия или малко по-различен кадър, но всички бяха с един и същ автор - 40-годишния фоторепортер на Reuters Горан Томашевич

Цените на снимките и печалбите на българския пазар са в пъти по-ниски в сравнение със западния

"На българския пазар няма много фотоагенции, така че винаги има място за още." Това твърди Гергана Костадинова, главен редактор от Фотоагенция БГНЕС. Мнението ѝ се потвърждава и от думите на колежата ѝ Евгени Димитров от "Булфото": "Въпреки че кризата в последните години задуши възможностите за успешно оценяване на новите "играчи", този пазар е в непрекъснато развитие и реално има глад за агенции и студиа, които да измислят и да предлагат добър продукт. И ако икономиката се посьживи още, със сигурност ще изникнат още фирми в тази област", категоричен е той.

Кой купува снимките

Агенционните снимки се търсят най-вече от печатните и електронните медии, отбе-

лязва Гергана Костадинова от БГНЕС. "Булфото" продават 80% от фотографиите си на българската преса, на повечето големи интернет сайтове, на ефирни телевизии и на няколко телевизионни предавания. "Продаваме и в чужбина, но не толкова често", казва Димитров.

Колко струва егна снимка

Цената на една снимка се формира от няколко елемента: къде се снима, колко дълго, как и при какви условия. "Цените на фотографиите са занижени", твърди Емануела Захаријева, фоторепортер от БТА. Според фотографите цените и съответно печалбите на българския пазар са в пъти по-ниски в сравнение със западния.

В агенция БГНЕС снимките се продават на абонамент, а не на брой, докато в "Булфото" цената за единична фотография е 25 лв. без ДДС. В "Булфото" предлагат и цени за пакет снимки, както и твърд месечен абонамент.

"Най-много се търсят неограничените месечни абона-

менти, където единичната цена "се връзва" значително по-ниско", отбелязва Димитров. Цената за месечен абонамент за онлайн сайтове е по-висока, защото сайтът изисква повече снимки за галериите си, а вестникът е ограничен от броя страници.

Евтин продукт, скъпа техника

"Има стремеж към търсене на по-евтини снимки от страна на медиите заради свитите бюджети, но по-ниското заплащане убива качеството на продукта и накрая пак идват да търсят нещо по-добро", разкрива Евгени Димитров. "В крайна сметка цените на техниката не спадат, а дигиталната апаратура при фоторепортерите се амортизира за около 2 години и после се налага подмяна", допълва той.

Дръжте крагеца

Важен фактор за добрия пазар са не само цените, а пазенето на авторските права. "Ако за всяка публикация се получават пари, тогава ще има по-малко недоволни.

Ние гоним стриктно "крадците" на снимки и имаме доста висока събираемост", разказва Евгени Димитров. Той е уверен, че Законът за авторското право и сродните му права дава възможност да си получиш парите, ако се постараете. Димитров припомня как наскоро колежата му Иван Бакалов е довел директорката на вестник "Парапак" до 2 години условна присъда за крадени журналистически материали.

Теогора Мусева

Най-търсени рубрики

- ▶ Политика
- ▶ Общество
- ▶ Съд и прокуратура
- ▶ Спорт

Печеливша фотография

- ▶ Рекламна
- ▶ Могна
- ▶ Жълта хроника
- ▶ Музикална
- ▶ Архивна

Малко "технически" насоки от Петър Чолаков, Great Photo Art

- 1 Внимавайте при покупката на фототехника.
- 2 Не правете снимка, ако няма такава.
- 3 Използвайте ръчните настройки на фото-

апарата.

4 По възможност снимайте на по-ниско ISO.

5 Винаги внимавайте за композицията в кадъра.

Блиц Евгени Димитров, "Булфото"

Нямаме спад по време на кризата

Най-търсена е винаги жълтата хроника, звезди, катастрофи, инциденти

▶ Господин Димитров, може ли да се прави бизнес от фотография у нас?

- Може и ние го правим от 10 години. Фотографията не е само занаят или бизнес, тя е начин на живот и заради това винаги ще има желаещи да се занимават с нея.

▶ От какъв вид фотография се печели най-много в България?

- От фотожурналистика се печели най-бързо, от рекламна - най-много, ако имаш клиент. Най-търсена е винаги жълтата хроника, звезди, катастрофи, инциденти.

▶ Колко снимки продавате ориентировъчно годишно?

но? А на тримесечие?

- За 2010 г. от сайта на агенцията медиите са "дръпнали" 43 156 снимки. Първото тримесечие на 2010 г. беше драматично зле, първото на 2011 г. е с по-добри показатели. За нас раздвижването започна от октомври 2010 г. По принцип агенцията ни непрекъснато се развива и като база данни, и като бройка клиенти, затова нямаме спад по време на кризата, по-скоро спря темпът ни на развитие нагоре.

▶ Има ли възможност да се развива българска стокова фотография?

- Предполагам, че заради малката численост на клиентите у нас тя ще трябва да се развива навън. Много мои колеги вече продават през големите чужди сток сайтове.

Теогора Мусева

Интервю Иглика Трифонова, режисьор и сценарист

Мислех си, че няма да стане

Иглика Трифонова за наградата си, за българското кино и за разпалването на етнически проблеми

►Надявахте ли се на такъв отличие?

- Мислех си, че няма да стане. Пък и страшно голяма е конкуренцията. Може би заради това за пръв път, преди да произнесат кой е победителят, аз се чувствах свършено спокойна. В следващия миг вече бяхме на сцената с продуцентката ми Росица Вълканова. Всички после коментираха, че е много приятно да видиш човек да получава наградата си с много голяма радост и изненада. Този конкурс е на възможно най-високото ниво в Европа. И това, че журито даде наградата абсолютно единодушно, е признанието за нивото на българското кино.

►За какво става дума в сценария?

- Той се основава на едно от ключовите дела в Хага срещу сръбски военнопредседател. Сценарият обаче отива далеч от истинския случай и вече е литература. Има и политика, но политиката е само част от сюжета.

Филмът е екзистенциален и става въпрос за сблъсък на религии и на култури в Европа, за трудния контакт, който имаме ние от бедните покрайнини с наричаните от нас "западници", които имат други екзистенциални проблеми. Сложен е сценарият. Не бих искала да го преразказвам, защото вътре има и една интрига, която не е добре да издавам. Но във формулировката на журито пише "Изключително добре написан".

►На фона на вашия сценарий как ще коментирате сблъсъците, предизвикани от партия "Атака" пред гжамията миналата седмица?

- Това съвпадна с моето връщане. В най-щастливия ми момент първите новини бяха за този сблъсък, който ме ужаси. За мен това е страшно и недопустимо връщане назад. А моят сценарий се занимава с резултатите от подобно запалване на етнически проблем, който после се превърна във война.

Понеже съм навлязла надълбоко в историята на тази война, мога да кажа на хората, които заради личен интерес разпалват подобни сблъсъци, че последствията са ужасяващи и че в бъдеще Югославия доста дълго хората въобще не са усещали, че това може да се развие и да стане много страшно. Абсолютно съм сигурна, че момчетата, които си позволиха да нападнат хора в момент на молитва, не биха искали да понесат последствията от това, което може да се случи.

СНИМКИ МАРИНА АНГЕЛОВА

„Момчетата, които си позволиха да нападнат хора в момент на молитва, не биха искали да понесат последствията от това, което може да се случи

Много ме боли. По някакъв телевизиен гледах опит на журналистка да уточни кой е започнал пръв, какво е станало, кой е прав, което ми приличаше на наивен опит на класна ръководителка да си изясни дреболиите, вместо да се опита да обясни на своите ученици, че има неща, които не се правят. Когато едни хора се молят, други не могат да ги нападнат по никакъв начин. Изненадана съм от това, което се случва тук в момента.

►Как и за колко време ще се осъществи проектът, откъде ще намерите финансиране?

- Вече имаме българските пари от националния филмов фонд. Проблемът е, че

„Европейското кино не може без държавна подкрепа

са само на хартия. Водим битка с държавата за изплащането на тези пари. Но сме спечелили конкурса.

Иначе проектът ще бъде с по-голям бюджет - ще се снима изцяло в чужбина с чужди актьори. Но на български. Имаме холандска продуцентка, с която правих "Писмо до Америка" и "Разследване". Ще имаме и шведски копродуцент.

Много е важно българите да бъдат точни и да дадат парите. Не допускам нещо различно, защото ще стане много сложно. В Кан интересът беше голям. Още на другия ден след награждава-

нето започнаха да се случват главолумни неща около проекта. За Кан е известно, че на преден план е изкуството. Но отзад тече страхотен бизнес. Там е най-големият пазар - и на филми, и на проекти.

►Кой ще участва във филма?

- Имам потвърждение от един страхотен шведски актьор, но не мога още да го разкрия. Играл е във филми на Бергман. Има и още позната изпълнителка на женската роля. Националността на главните актьори ще се отрази и на финансирането, ще търсим подкрепа от държавите на звездите.

►Ами ако се случи очакваната нулева година във филмовото финансиране?

- Точно това е големият въпрос. Някой трябва да пита правителството каква е концепцията им и защо в най-най-успешния момент за българското кино те не хаят. От година и нещо пари не е имало, сесии не са насрочвани. Това предполага много страшна дупка точно в момента, когато ни очакват на големите фестивали. Киното е процес, който се осъществява по-бавно. Филмите, които сега донесоха успех за България, са правени преди години.

Филмите в Кан (бел. ред. - "Островът" на Камен Калев и "Аве" на Константин Божанов) минаха страхотно, а нямаше никого от правителството. За сметка на пълен самолет за Венеция за филма "Сбогом, мамо", който предизвика скандал и много лоша репутация за България. В следващите го-

дини български филм много трудно ще отиде на фестивала във Венеция. Получи се нещо като компромат.

►Може ли да има европейско кино без държавна подкрепа?

- Изключено. Няма толкова голям пазар. Киното е скъпо, цените са еднакви по целия свят и печелят кинематографии с над 60 млн. зрители. Това е минимумът, който може да натрупа адекватна парична маса, за да има възвръщаемост.

Моят филм "Писмо до Америка" за 10 години е излъчван около 30 пъти по българската телевизия. Това колко милиона зрители са? И какъв друг ефект има киното? Филмът е патриотичен и в него има повод за национална гордост. Това вече са други мерни единици. Това трябва да е мярката на един министър на културата.

Нещо повече: това е залегнало като директива в маса европейски закони, за да се съхранят отделните култури като част от единната култура на Европа. Научихме, че от Министерството на културата сондират европейските бюджети, за да намерят място, където киното не се подкрепя. Няма такова място, господа!

Дори в Кан това се коментира и колегите са смаяни. Ищван Сабо, председателят на кинорежисьорите в ЕС, написа писмо до правителството, в което ги призовава да не унищожават киното в България. Никаква реакция от тяхна страна!

Теодора Мусева,
Златина Димитрова

Визитка История на киноуспехите

►Миналата седмица Иглика Трифонова спечели в Кан наградата "Кешловски" на полската организация ScriptEast за своя сценарий "Лъжесвидетел". Сюжетът е по едно от делата в съда за военни престъпления в Хага. Това е поредният ѝ успех на европейски фестивал - един от най-престижните.

►Трифонова завършва кино- и телевизионна режисура във ВИТИЗ през 1982 г. Започва кариерата си като режисьор на документални филми, сред които "Лето господине 1990" - получил първа награда на фестивала "При футура" в Берлин (1990), "Възможни разстояния" (1992) - отличен на фестивала на документалното кино в Молдова, "Разкази за убийства"

(1993) - един от 10-те най-добри документални филми за същата година в Санкт Петербург, "Портрет на една актриса" (1994), "По пътя" (1995).

►Дебютът ѝ в игралното кино е с "Писмо до Америка" (2000), на който е сценарист и режисьор. Филмът печели 11 национални и 5 международни награди, показан е на над 70 фестивала, отличен е в Киев и Истанбул. През 2001 г. е първата българска номинация за "Оскар" в категорията за чуждоезичен филм.

►Вторият игрален филм на Иглика Трифонова е психологическата драма "Разследване" (2006). Филмът печели 16 награди на различни фестивали. Това е и първият български филм, по който се прави чуждестранен римейк.

►Трифонова заема 62-ра позиция в класацията на в. "Пари" "100-те най-влиятелни жени".